

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Grad Vinkovci

Travanj 2025.

V4

Sadržaj

1. Analiza stanja

- 1.1. Turistički proizvodi i usluge
- 1.2. Atrakcijska osnova
- 1.3. Javna turistička infrastruktura
- 1.4. Komunalna infrastruktura
- 1.5. Prometna infrastruktura
- 1.6. Analiza stanja digitalizacije
- 1.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom
- 1.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji
- 1.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala
- 1.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti
- 1.11. Analiza konkurencije
- 1.12. Izvješće o analizi stanja

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

- 3.1. Izvori podataka
- 3.2. Izračun pokazatelja održivosti
- 3.3. Praćenje održivosti

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

- 4.1. SWOT analiza
- 4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma
- 4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta
- 4.4. Identificiranje ciljeva

4.5. Mjere i aktivnosti

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

- 5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- 5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice
- 5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

6. Popis projekata

- 6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

- 7.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom
- 7.2. Izvješće o provedbi

8. Zaključak

9. Prilozi

UVOD

Grad Vinkovci ima bogatu kulturnu baštinu i povijest, ali je turistički, uz iznimku manifestacije Vinkovačke jeseni, u ranim fazama razvoja te se suočava s izazovima kako podići turizam na novu razinu koristeći postojeće resurse i aktivirajući dionike. Kao područje koje ima značajnu kulturnu baštinu i određene prirodne resurse s neiskorištenim potencijalom, a nalazi se na strateškoj lokaciji između nekoliko većih gradova središnje i jugoistočne Europe, uz vrlo prometan pravac, postoji potreba za strateškim planiranjem i pozicioniranjem destinacije u suradnji s lokalnim dionicima. Međutim, postoje i određene prepreke na tom putu u vidu postojeće strukture dionika, fokusa lokalne zajednice na druge grane gospodarstva te manjka znanja i kadrova za jaču aktivaciju turističkih resursa.

Kako bi se pružili jasni odgovori na aktualna pitanja i usmjerio održiv razvoj turizma u destinaciji, izrađuje se Plan upravljanja destinacijom grada Vinkovaca (dalje: Plan). Ovaj planski dokument ima za cilj uspostaviti održivo i usklađeno upravljanje destinacijom, a njegova pravna osnova proizlazi iz Zakona o turizmu (NN 156/23). Plan se izrađuje za četverogodišnje razdoblje. Temeljna svrha Plana je omogućiti razvoj destinacije u skladu s načelima održivosti, poštujući strateške planove, prostorne planove, planove upravljanja kulturnom baštinom te ostale relevantne propise i dokumente. Plan predstavlja osnovu za donošenje odluka i mjera koje vode razvoju turizma na održiv način u samom gradu.

Plan upravljanja destinacijom obuhvaća različite aspekte upravljanja, s naglaskom na dugoročan razvoj koji donosi koristi svim dionicima – posjetiteljima, lokalnoj zajednici i gospodarstvu. Njime se određuje strateški smjer razvoja destinacije s ciljem unapređenja iskustva posjetitelja, očuvanja prirodnih i kulturnih resursa te povećanja dobrobiti lokalnog stanovništva. Plan također omogućuje kontinuirano praćenje turističkih aktivnosti, vrednovanje ostvarenih ciljeva i prilagodbu strategija u skladu s promjenama tržišnih uvjeta.

Izrada Plana temelji se na suradničkom pristupu koji uključuje konzultacije i zajednički rad s različitim dionicima, što omogućuje prepoznavanje razvojnih

prioriteta, njihovu provedbu te osiguravanje potrebnih izvora financiranja i privlačenje investitora i partnera.

Detaljnije, za izradu plana koristi se metodološki pristup za izradu razvojnih planskih dokumenata koji uključuje sljedeće istraživačke, analitičke i interpretacijske postupke:

- Prikupljanje podataka iz primarnih i sekundarnih izvora podataka
- Terenski obilazak radi procjene turističkih resursa i atrakcija te utvrđivanja tržišne spremnosti i ograničenja za turističku valorizaciju
- Formiranje i koordinacija radne skupine za izradu Plana
- Organiziranje radionica i provođenje intervjua s ključnim dionicima i donositeljima odluka u turističkom sektoru.

Struktura Plana napravljena je prema Pravilniku o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24) i smjernicama Ministarstva turizma i sporta iz 2024. godine. Plan uključuje analizu postojećeg stanja, popis resursa, obvezne pokazatelje održivosti na razini destinacije, definiranje razvojnog smjera s pripadajućim mjerama i aktivnostima, prijedloge smjernica i preporuka za razvoj ili unapređenje destinacije, te popis projekata koji doprinose ostvarivanju ciljeva održivosti i projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

OSNOVNE INFORMACIJE O DESTINACIJI

Grad Vinkovci smješten je u istočnom dijelu Hrvatske, u sjevernom dijelu Vukovarsko-srijemske županije, na plodnim ravnicama istočne Slavonije. Grad se prostire na površini od 94,21 km², a prema Popisu stanovništva iz 2021. godine u središnjem naselju Vinkovci živi 28.111 stanovnika, što čini oko 91 % ukupnog stanovništva grada. Gustoća naseljenosti iznosi 327,4 stanovnika/km², što je znatno iznad prosjeka županije (58,3 st./km²) i Hrvatske (68,41 st./km²).

Vinkovci su središte šireg urbanog područja koje obuhvaća još deset jedinica lokalne samouprave, a na tom prostoru živi gotovo polovica stanovnika županije. Grad je važno prometno čvorište, smješten na križanju glavnih

cestovnih i željezničkih pravaca, što mu daje strateški značaj za razvoj gospodarstva i logistike. Grad leži na rijeci Bosut, okružen plodnim poljoprivrednim zemljištem i šumovitim područjima, što je povoljno utjecalo na razvoj poljoprivrede i stočarstva. Prirodni resursi, osobito šume i voda, omogućili su razvoj različitih gospodarskih djelatnosti, a blaga kontinentalna klima pogoduje poljoprivrednoj proizvodnji.

Područje Vinkovaca jedno je od najstarijih stalno naseljenih mjesta u Europi, s kontinuitetom naseljenosti duljim od 8.000 godina. Grad je poznat kao eponimno nalazište dviju značajnih prapovijesnih kultura – sopotske i vinkovačke, a arheološki nalazi svjedoče o bogatoj prošlosti od neolitika, preko bronzanog i željeznog doba, do rimskog razdoblja.

U antičko doba, na području današnjih Vinkovaca nalazio se rimski grad Cibalae, koji je imao status kolonije i bio rodno mjesto rimskih careva Valentinijana I. i Valensa. Nakon propasti Rimskog Carstva, područje je prošlo kroz razne povijesne faze, uključujući srednjovjekovne posjede, osmansku vlast te kasnije Habsburšku Monarhiju. U 18. i 19. stoljeću Vinkovci se razvijaju kao važno trgovačko, prometno i upravno središte, osobito nakon izgradnje željezničkih pruga.

Ipak, Vinkovci su, kao i ostatak Slavonije, suočeni s negativnim demografskim trendovima. Broj stanovnika u urbanom području Vinkovaca smanjio se s 80.778 (2001.) na 65.644 (2021.), što predstavlja gubitak od 19 % u dvadeset godina. Unatoč tome, udio stanovništva Vinkovaca u županiji raste, što ukazuje na proces urbanizacije i gravitacijski utjecaj grada na okolna naselja.

Vinkovci su tradicionalno bili snažno industrijsko i gospodarsko središte, s razvijenom prerađivačkom industrijom, trgovinom, građevinarstvom, prometom i skladištenjem. Danas su ključni gospodarski sektori trgovina, prerađivačka industrija, građevinarstvo i promet, a grad ima i dvije veće industrijske zone – Jošine i Zalužje, u kojima posluje više od 100 gospodarskih subjekata.

Vinkovci su poznati po bogatoj kulturnoj baštini i manifestacijama, od kojih su najpoznatije Vinkovačke jeseni – najveća folklorna manifestacija u Hrvatskoj. Grad ima dugu tradiciju obrazovanja, a gimnazija u Vinkovcima osnovana je

još 1780. godine. Kulturne ustanove, muzeji, knjižnice i sportski klubovi čine važan dio društvenog života.

Grad Vinkovci, kao najstariji kontinuirano naseljeni grad u Europi i važno gospodarsko, prometno i kulturno središte istočne Slavonije, ima značajan razvojni potencijal. Unatoč demografskim izazovima, kontinuirana ulaganja u gospodarstvo, poduzetništvo i infrastrukturu, uz valorizaciju kulturne i prirodne baštine, čine ga ključnim nositeljem razvoja Vukovarsko-srijemske županije i šire regije.

1. Analiza stanja

Detaljnim uvidom u turističku ponudu i potražnju na području grada Vinkovaca napravljena je analiza stanja koja obuhvaća nekoliko segmenata: turističke proizvode i usluge, pregled atrakcijske osnove, javne turističke infrastrukture, komunalne i prometne infrastrukture. Zatim su napravljene analize stanja digitalizacije, pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom, organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji, stanja i potreba ljudskih potencijala, komunikacijskih aktivnosti te konkurencije. Za kraj, napravljeno je izvješće o analizi stanja.

1.1. Turistički proizvodi i usluge

U okviru potpoglavlja koje se odnosi na turističke proizvode i usluge analizirani su ponuda i potražnja smještaja, dolasci i noćenja posjetitelja i turista, kao i ugostiteljska ponuda. Prilikom analize, radi različitih metodologija, korištene su paralelno baze podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS) te sustava eVisitor. Detaljnije, prilikom usporedbi s drugim destinacijama, u kojima nije bio omogućen pristup podacima iz sustava eVisitor, korišteni su podaci iz DZS-a, dok su za interne analize dinamike ponude i potražnje u kasnijim poglavljima korišteni podaci sustava eVisitor.

Smještaj - Ponuda

Vinkovci su druga destinacija u županiji po turističkoj ponudi, odnosno smještajnim kapacitetima. Ukupno je u 2024. godini u Vinkovcima, prema službenim podacima DZS-a, bilo 444 jedinica s 960 stalnih postelja. U odnosu na razdoblje prije pandemije, točnije 2019. godinu, ponuda je porasla dvoznamenkastim stopama, odnosno 15 % za jedinice i 19 % za postelje. S obzirom na značajniji rast s niskih baza drugih destinacija u županiji, udio grada Vinkovaca je smanjen s oko 40 % prije pandemije na oko 35 % u 2024. Godini.

U odnosu na podatke DZS-a, podaci turističke zajednice ukazuju na ukupne smještajne kapacitete raspoređene kod 116 obveznika te u 138 objekata, u kojima se nalazi ukupno 1.129 stalnih postelja te 111 pomoćnih, odnosno ukupno 1.240 postelja.

Za razliku od većine drugih gradova i općina u županiji, Vinkovce karakterizira značajno veći udio hotelskog i sličnog smještaja u ukupnoj ponudi, odnosno oko 2/3 ukupne hotelske i slične ponude županije nalazi se u Vinkovcima. U pogledu ponude postelja, oko 1/3 gradske ponude otpada na one u hotelima, oko 1/3 na hostele, a ostatak na kapacitete u privatnom smještaju.

U nastavku je detaljniji pregled komercijalne smještajne ponude u gradu:

- Hotel Admiral (3*) – 68 jedinica i 116 postelja
- Hotel Gem (3*) – 50 jedinica i 93 postelje
- Hotel Slavonija (3*) – 45 jedinica i 124 postelje
- Hostel Plus Kunjevci – 30 jedinica i 75 postelja
- Hostel Plus – 18 jedinica i 72 postelje
- Hostel Plus Vinkovci – 18 jedinica i 68 postelja
- Hostel Kristal – 19 jedinica i 50 postelja
- Hostel RUC – 10 jedinica i 40 postelja
- Vila Ljiljana – 13 jedinica i 31 postelja.

Kvalitativno, ponuda u hotelima i hostelima u gradu je na niskoj razini, odnosno nema primjera veće inovativnosti i značajnije dodane vrijednosti te preuzimanja poduzetničkog rizika u skladu s novim trendovima u turizmu. Osim navedenog, u gradu je u ponudi i značajna količina privatnog smještaja koji je podijeljen u:

- 72 apartmana
- 14 studio apartmana
- Devet kuća za odmor
- Dvije sobe
- Jedno prenoćište.

Detaljnijom analizom privatnog smještaja vidljivo je kako, za razliku od većine ponude u županiji, postoje primjeri značajnije dodane vrijednosti i najviših kategorizacija, koji u sklopu svoje ponude nude dodatne sadržaje u vidu

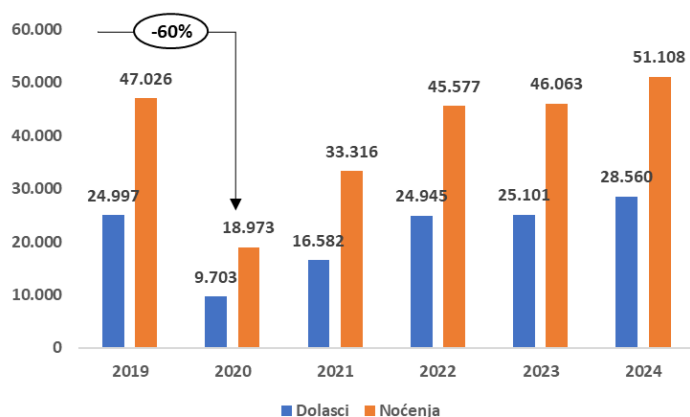
bazena, sauna i wellness prostorija, kao i B&B ponudu. Ipak, i dalje je većinski zastupljen bazičan smještaj prosječne kvalitete, bez dodane vrijednosti. Osim navedenog, postoje i nišni smještajni kapaciteti u vidu lovačkog doma Kunjevci, koji nudi šest dvokrevetnih soba.

Smještaj - Potražnja

U 2024. godini Vinkovci su imali 28.560 dolazaka te 51.108 noćenja, odnosno u prosjeku 1,79 noćenja po dolasku. U potražnji županije, Vinkovci su imali oko 30 % udjela, a s obzirom na brži rast potražnje u drugim destinacijama, primarno radi niskih početnih razina, ukupan udio je u odnosu na 2019. godinu smanjen za par postotnih poena.

Detaljnije, potražnja je u Vinkovcima porasla 14 % u dolascima te 9 % u noćenjima u odnosu na 2019. godinu, odnosno prosječno oko 3 % godišnje, usprkos padu od 60 % u 2020. uslijed pandemije.

Dolasci i noćenja u gradu Vinkovci, 2019. - 2024.

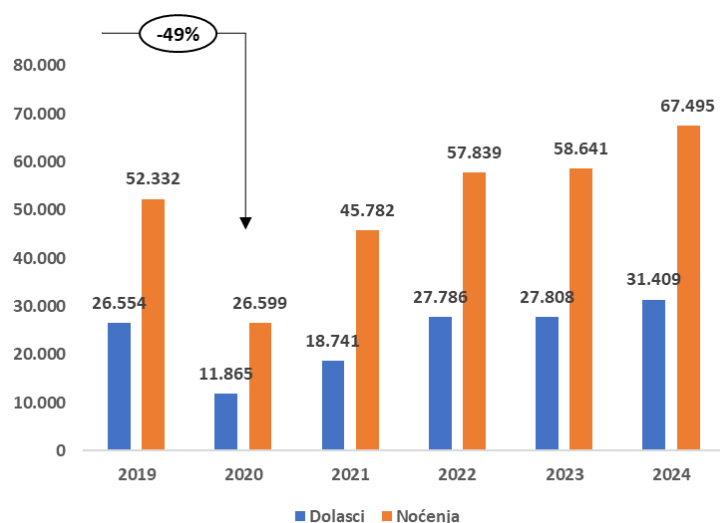

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Prema podacima sustava eVisitor, dobivenim od strane Turističke zajednice grada Vinkovaca, za sve prijavljene osobe u 2024. godini ostvareno je 31.409 dolazaka te 67.495 noćenja. U odnosu na prethodnu godinu, to je porast od 13 % u dolascima te 15 % u noćenjima. Prosječan broj noćenja po dolasku svih osoba je 2,15.

U odnosu na podatke DZS-a u dužem vremenskom razdoblju postoje blaža odstupanja radi primjene različitih metodologija, ali trendovi su približno isti i ukazuju na iste zaključke.

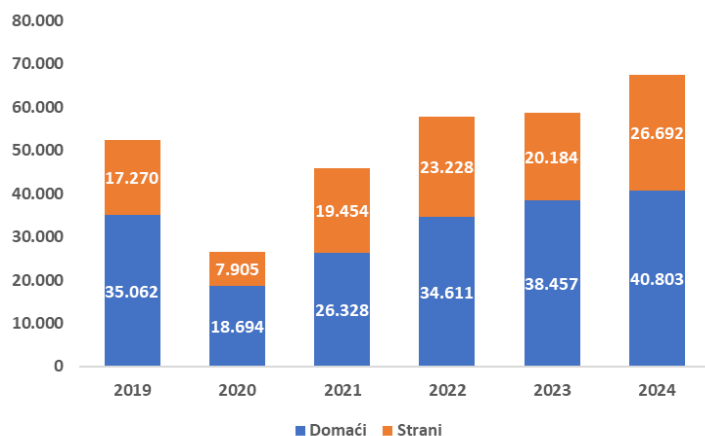
Dolasci i noćenja u gradu Vinkovci, 2019. - 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Većinu potražnje u gradu ostvaruju domaći gosti. U 2024. godini, prema podacima DZS-a, 68 % noćenja ostvarili su upravo domaći gosti. Navedeni udio se nije značajnije promijenio u odnosu na razdoblje prije pandemije. Podaci eVisitora pokazuju vrlo sličan trend, prema kojemu su domaći posjetitelji u 2024. godini ostvarili 22 tisuće dolazaka (70 % dolazaka) te 41 tisuću noćenja (oko 60 % noćenja). Udio domaćih posjetitelja se smanjuje, ali usporenim tempom, s obzirom na veću bazu domaćih posjetitelja i brži rast stranih posjetitelja. Detaljnije, u odnosu na 2019. godinu, broj noćenja domaćih gostiju u 2024. godini bio je za 5.741, dok je broj noćenja stranih gostiju porastao za 9.422.

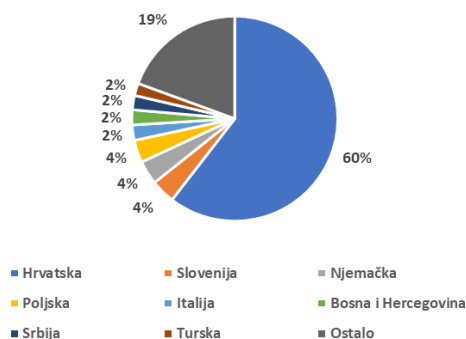
Noćenja domaćih i stranih posjetitelja u gradu Vinkovci, 2019. - 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Među stranim gostima prvenstveno se ističu turisti iz Slovenije, Njemačke, Poljske, Italije, Bosne i Hercegovine, Srbije, ali i daljih tržišta poput Turske i Kine. Posjetitelji iz Italije mahom su poslovni gosti, dok su posjetitelji iz Kine, prema riječima lokalnih djelatnika, turisti na proputovanju Balkanskom rutom. Navedena strana tržišta zauzimaju oko 1/2 potražnje stranih gostiju, a s domaćim gostima ostvaruju preko 80 % ukupne potražnje.

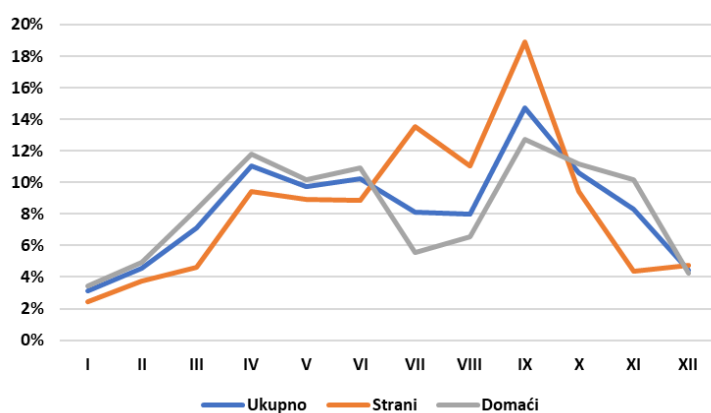
Noćenja turista prema državi prebivališta, 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Po pitanju sezonalnosti, ona je slabo izražena, posebice u odnosu na ostatak države i obalu. Najveća potražnja ostvaruje se u devetom mjesecu, povezano s manifestacijom Vinkovačke jeseni, dok je u ostatku godine potražnja relativno stabilna uz iznimku zimskih mjeseci. Strani turisti izraženije dolaze u ljetnim mjesecima, dok domaći gosti tijekom proljeća i jeseni, a manje tijekom ljeta. Obje baze podataka, DZS i eVisitor, daju vrlo slične podatke vezane uz sezonalnost, odnosno nema većih odstupanja potražnje po mjesecima ovisno o metodologiji.

Sezonalnost noćenja turista u gradu Vinkovcima, 2024.

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Premda se u gradu bilježi sve veći broj objekata u privatnom smještaju, najveći broj dolazaka i noćenja (radi brojnosti ležajeva) bilježe hoteli. Hoteli tako bilježe oko više od polovice noćenja, dok se preostali udjeli noćenja relativno ravnomjerno dijele između hostela i objekata u privatnom smještaju.

U relativnim omjerima, broj dolazaka i noćenja na 100 stanovnika grada je iznad prosjeka županije, ali i panonske Hrvatske, s 81 dolaskom i 149 noćenja u odnosu na omjer panonske Hrvatske od 69 dolazaka i 131 noćenje. Ipak, u odnosu na državnu razinu, to je još uvijek značajno niže s obzirom na državni omjer od 504 dolaska i 2.386 noćenja na 100 stanovnika.

Po pitanju intenziteta na prostor, s obzirom da je riječ o urbanoj sredini, omjeri su veći nego što je to slučaj u županiji i panonskoj Hrvatskoj, dok su još uvijek značajno niži u odnosu na državnu razinu, posebice u vidu noćenja – 489

noćenja na km² u odnosu na državni omjer od 1.633. Također, i prosječan broj noćenja turista po postelji u destinaciji s brojem od 53 noćenja je niži, nego je to prosjek od 80 noćenja na državnoj razini.

Ugostiteljstvo

Prema turističkoj zajednici grada izdvojeno je nekoliko ugostiteljskih objekata, primarno restorana na području Vinkovaca, a koji slijede u nastavku:

- Restoran Lamut
- Restoran Srijem
- Kavana & restoran Orion
- Marabu
- Restoran Vatikan
- Restoran Lu
- Restoran Luna
- Restoran San
- Šokački stan – gastro-edukacijski centar
- Taverna Alinea
- Restoran Barun Trenk
- Restoran Bijela lađa
- Bistro Carpe Diem
- Bistro pizzeria slastičarnica Nero
- Bistro Kod Pjera
- Bistro & caffe bar Ćibi
- Bistro & caffe bar Baugrill
- Bistro Teanga
- Bistro Vinkovci
- Catering bistro Toni
- Fast food Garfield
- Pero's
- Pizzeria Bonus
- Pizzeria Quattro
- Lovačka kuća Kunjevci.

Fokus ponude ugostiteljskih objekata je na tradicionalnoj slavonskoj hrani te internacionalnoj kuhinji. Većina restorana ima ponudu srednjeg ranga

kvalitete i cijene, kao i određeni dio u nižem segmentu, dok u višem segmentu trenutno ne postoji značajna ponuda. Ističe se restoran Lu koji je dio nekoliko internacionalnih magazina poput Gault & Millau.

Osim restorana, gastronomska ponuda je još prisutna kroz ponudu OPG-ova (OPG Ferbežar i OPG Abelo), koja se primarno odnosi na proizvodnju pčelarskih proizvoda, odnosno proizvoda na bazi meda, primarno medovine i likera. Ipak, većina ugostiteljske ponude orijentirana je na lokalno stanovništvo, dok su turisti samo dodatni izvor prihoda, ali objekti i njihovi koncepti nisu rađeni primarno na temelju takvog oblika potražnje. Uz ugostiteljske objekte i OPG-ove, u ponudi je još i salaš Tena, koji se nalaze na periferiji grada, a koji nudi i mogućnost većih okupljanja.

Uzimajući u obzir navedeno, ugostiteljska ponuda, posebice u odnosu na ostatak županije, je raznovrsna, ali primarno u nižem i srednjem cjenovnom i kvalitativnom razredu, dok nedostaje ponude u višim razredima te trenutno ne postoje inovativni koncepti s više dodane vrijednosti.

1.2. Atrakcijska osnova

Grad Vinkovci ima raznovrsnu atrakcijsku osnovu, koja se temelji na prirodnim i kulturnim resursima, dok je najvažniji resurs samoga grada, po čemu je prepoznat i šire od državnih razina, manifestacija Vinkovačke jeseni. Jedna od glavnih manifestacija koje privlače brojne turiste u grad Vinkovce, ali i županiju, najznačajnija je manifestacija izvornog hrvatskog folklora koja u grad privuče preko 150.000 posjetitelja i tada Vinkovci postaju najveća hrvatska folklorna pozornica.

Ipak, kontinuitet življenja i priča o Vinkovcima kao najstarijem naselju u Europi započinje prije više od 8.000 godina. Zahvaljujući svom povoljnom položaju na najsjevernijem meandru Bosuta, čija je lijeva obala bila zaštićena od poplave, na ovom se prostoru naseljavaju ljudi i smjenjuju kulture od neolitika do danas. Vinkovci su jedan od najznačajnijih arheoloških lokaliteta u kontinentalnoj Hrvatskoj te, uz arheološki lokalitet Sopot, predstavljaju nalazište prema kojima su nazvane i dvije prapovijesne kulture – sopotska i vinkovačka. Mnogobrojni su arheološki dokazi starčevačke i sopotske kulture pronađeni na ovom području, a među najveća nova otkrića spada i cijelo

naselje iz mlađeg kamenog doba koje je ujedno i najveće poznato takvo naselje na području Hrvatske, otkriveno nekoliko kilometara zapadno od Vinkovaca: Borinci – Blato. Detaljnije, u Vinkovcima se mogu vidjeti ostaci kultura u nekoliko glavnih razdoblja povijesti – od Oriona iz perioda oko 2.600 godina prije Krista, do Sopotskih kućica te lokaliteta Kamenica iz rimskog doba, ali i gotička crkva sv. Ilije iz srednjeg vijeka te barokna jezgra grada koja dominira i današnjim životom u gradu.

Sva razdoblja gradske povijesti moguće je detaljnije proučiti u gradskom muzeju Vinkovci koji u životnoj i muzeološkoj cjelini ima izloženo više od 1.500 predmeta. Također, u središnjem multimedijalnom prostoru Stalnoga postava redovno se održavaju događaji, odnosno priredbe iz područja kulture. Osim Gradskog muzeja, u gradu od kulturnih institucija još treba izdvojiti i Gradsko kazalište Joza Ivakić, rodnu kuću Ivana Kozarca te Galeriju likovnih umjetnosti Slavko Kopač.

Uz kulturne resurse koji dominiraju u ponudi grada, također su prisutni i prirodni resursi koji nadopunjuju turističku ponudu. Ovdje vrijedi spomenuti rijeku Bosut koja prolazi kroz gradsko središte, kao i šume i oranice izvan urbane sredine, a koje su pogodne za aktivni turizam, primarno u vidu lova.

Detaljnije, najveća uređena šetnica u županiji je u Vinkovcima i vodi od središta mjesta do izletišta Sopot. Duga je oko 4 km i cijelim svojim putem vodi uz rijeku Bosut. Uz šetnicu su uređena odmorišta, jednim, dužim dijelom rasvjeta, a i pravilno je označena. U Vinkovcima je još jedna, kraća šetnica - šetalište Dionizija Švagelja u samom središtu grada uz rijeku Bosut. Između Vinkovaca i Rokovaca prostire se ograđeno državno uzgajalište Kunjevci s visokotrofejnim grlima jelena lopatara i muflona, a uz njih u lovištu obitava srna, kao i obična divlja svinja. Kunjevce je moguće obići u eko vozilima na električni pogon kojima je organiziran odlazak gostiju u obilazak rezervata, održavanje hranilišta, te transport robe i lovačke opreme. Osim klasičnog lova, Kunjevci u ponudi imaju i mogućnost gađanja glinenih golubova. Uz navedeno, postoje i biciklističke rute koje prolaze gradskim područjem poput rute Srijem koja kreće iz Vinkovaca.

Osim već spomenutih i široko prepoznatih Vinkovačkih jeseni, u gradu se odvijaju i druge manifestacije koje privlače goste, primarno lokalne i regionalne. Od njih se ističu Rimski dani, koji se održavaju već 12 godina,

Advent u Vinkovcima, Ljeto u Vinkovcima, Biciklijada Tour Natur te Festival šunke, vina, rakije i kulena.

U nastavku dokumenta nalazi se tablica s pregledom turističkih resursa i atrakcija u destinaciji Vinkovci.

Pregled turističkih resursa i atrakcija, destinacija Vinkovci

NATKATEGORIJA ATRAKCIJE	VRSTA/TIP ATRAKCIJE	ATRAKCIJA	TRENUTNI ZNAČAJ	POTENCIJALNI ZNAČAJ	SPREMNOST ZA TURISTIČKO KORIŠTENJE
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povi jesna baština	Kolijevka Europe – Vinkovci	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povi jesna baština	Barokna jezgra Vinkovaca	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Kulturne ustanove	Gradski muzej Vinkovci	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Rijeka Bosut i manje pritoke	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Močvarna područja Bosuta	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Prirodna baština	Životinjski svijet	Državno uzgajalište Kunjevci	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Šume	Park šuma Kanovci	L - lokalna	L - lokalna	L DS - lokalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Vinkovačke jeseni	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Rimski dani, Vinkovci	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna nespremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Festival šunke, vina, rakije i kulena, Vinkovci	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna

Kultura života i rada	Kultura života i rada	Bečarac – tradicijski vokalno-instrumentalni napjev	N – nacionalna	N – nacionalna	N S – nacionalna spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Crkveno pučko pjevanje na području Slavonije i Srijema	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Pjevanje starogradskih pjesama na području Slavonije, Baranje i Srijema	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Priprema tradicijskog slavonskog kulena/kulina	R – regionalna	N – nacionalna	N DS – nacionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Svatovac – tradicijski vokalno-instrumentalni napjev	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Šetana kola s područja Slavonije	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Tradicijski obrti za preradu vune i izradu odjevnih predmeta	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće izrade zlatoveza	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće sviranja na tamburi samici	R – regionalna	R – regionalna	R DS – regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Poučna staza Trbušanci	L – lokalna	L – lokalna	L DS – lokalna djelomično spremna

Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Konjičke udruge i klubovi na prostoru destinacije	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreacijske građevine i tereni	Zrakoplovni klub	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna

Izvor: Turistička zajednica grada Vinkovaca, online pretraživanje, obrada autora.

Zaključno, kulturni resursi te povezane manifestacije i događanja su ključne atrakcije grada Vinkovaca, koji tijekom godine značajno doprinose privlačenju gostiju u destinaciju. Prirodni resursi su u slučaju Vinkovaca sporedni, odnosno fokusirani su na nišne skupine gostiju, primarno vezane uz aktivni turizam, posebice lov.

Turističke usluge

U predmetnoj destinaciji sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu, a prema internetskim stranicama Turističke zajednice grada Vinkovaca, trenutno posluju tri turističke agencije – Mare Panonium Tours, Polet te Maximilian Tours. Većina agencija nudi grupna i individualna putovanja, sa specijalizacijom za grupna putovanja i školske ekskurzije. Dio agencija izvorno je potekao iz putničkih usluga te se u kasnijoj fazi razvoja proširio i na turističke usluge pa tako u svojoj imaju i široku ponudu voznog parka, primarno orijentiranog na turističke grupe.

Osim turističkih agencija, na području grada djeluje i nekoliko turističkih vodiča, koji su primarno orijentirani na hrvatski jezik, odnosno vođenje lokalnih grupa turista. Također, u gradskom području moguće je kupiti suvenire, ali primarno u sklopu pojedinih trgovina šireg asortimana te muzeja, dok je nedavno otvorena i jedna specijalizirana suvenirnica na području grada, a proizvodi koji su u ponudi primarno su povezani s kulturnom i prirodnom baštinom grada. Zaključno, kao i na razini županije, trenutno stanje ponude turističkih usluga nadovezuje se na postojeći stupanj razvoja turizma, a ponuda turističkih usluga, posebice ona u privatnom sektoru je trenutno

ograničena na samo nekoliko predstavnika te samo u rijetkim slučajevima se nude isključivo turističke usluge radi niže generalne razine turističke potražnje, koja uvjetuje dugoročnu održivost poslovanja.

1.3. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura može se podijeliti na primarnu i sekundarnu, a u funkciji je izravnog i/ili neizravnog utjecaja na razvoj turizma i turističke ponude u predmetnoj destinaciji, a kako bi se u kombinaciji stvorila dodana vrijednost turističkih sadržaja.

Primarna turistička infrastruktura

Primarna infrastruktura je ponajviše vezana uz kulturne resurse koji su spomenuti u prethodnim poglavljima. Ponajviše se ističe barokna jezgra grada u kojoj djeluje nekoliko javnih ustanova poput muzeja i kazališta. Navedene ustanove su bile predmet značajnijih javnih investicija u podizanje kvalitete i sadržaja ponude gradskog muzeja i knjižnica. U procesu je i investicija u interpretacijsko-edukacijski centar s fokusom na prezentaciju gastronomije predmetnog područja kroz povijest.

Osim kulturno povezane infrastrukture, važno je istaknuti i biciklističke rute koje prolaze kroz grad, od čega je najvažnija ruta Srijem, a u gradu postoji i biciklistička stanica. Također, kupalište Banja, osim kupanja na uređenoj plaži s tuševima, nudi i sportske sadržaje – vaterpolo, vođeni skokovi, odbojka na pijesku. Uz rijeku Bosut nude se i šetališta i staze za rekreiranje.

Na području destinacije, info ploče i turistička signalizacija su zastupljeni na zadovoljavajućoj razini za trenutni stupanj razvoja turizma, ali uz detektirane prostore za poboljšanja kod manje poznatih resursa i atrakcija te na manje prometnim putevima. Iako je infrastruktura za odmorišni turizam već razvijena i u procesu dodatnih investicija, primarno javnih, infrastruktura za poslovni turizam je iznimno ograničena te se svodi na nekoliko manjih dvorana u sklopu hotela ili javnih institucija, ali bez specijalizacije za poslovna događanja, odnosno primarno za potrebe privatnih svečanosti, a manje poslovnih događaja. Također, kvaliteta i ponuda istih je u ovom trenutku bazična i nema dodane vrijednosti i iskoraka u kvaliteti.

Sekundarna turistička infrastruktura

Sekundarna infrastruktura je ona koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili sporednom funkcijom u službi turizma. Ovdje je važno istaknuti parkirališta i pristupne ceste u funkciji primarne turističke infrastrukture i atrakcija, a koje nisu kategorizirane kao javne ceste. U tom pogledu može se reći kako je za trenutne potrebe turizma osigurana dovoljna sekundarna infrastruktura, uz iznimku vrhunca potražnje za vrijeme Vinkovačkih jeseni, kada dolazi do snažnog pritiska vanjskih gostiju na grad i gdje je i primarna infrastruktura pod snažnim pritiskom. U novim investicijama, primarno javnim, zadovoljavaju se potrebe trenutne potražnje.

Osim toga, sekundarnom infrastrukturom smatraju se i javni sanitarni čvorovi te sportski objekti i slična infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma. Iste su s obzirom na potrebe samoga grada i trenutnog intenziteta turizma na zadovoljavajućoj razini, ali će trebati nadogradnju kako će potražnja rasti.

Zaključno, uzimajući u obzir veličinu samoga grada i trenutnu manju važnost turizma u odnosu na druge djelatnosti, sekundarna infrastruktura zadovoljava sve potrebe, osim u vršnim opterećenjima, ali će za potrebe novih iskoraka u turizmu, ona trebati biti predmet daljnjih investicija kako bi bila u skladu s razvojem.

1.5. Komunalna infrastruktura

Dobro razvijena komunalna infrastruktura preduvjet je gospodarskog pa posljedično i turističkog razvoja destinacije, a najveći utjecaj ima prvenstveno kroz kvalitetu života lokalnog stanovništva, što se indirektno odražava i na dojam gostiju u destinaciji.

U pregledu komunalne infrastrukture fokus je stavljen na pregled trenutne energetske infrastrukture, telekomunikacijske infrastrukture i dostupnosti interneta, vodoopskrbu i odvodnju te gospodarenje otpadom, a što sve ima direktni i indirektni utjecaj na dojam destinacije za goste.

Za pogon, razvoj, održavanje i vođenje električne distribucijske mreže na području Republike Hrvatske odgovoran je HEP-Operator distribucijskog sustava (HEP ODS). Distribucijsko područje koje pokriva organizacijska jedinica Elektra Vinkovci obuhvaća cijelu Vukovarsko-srijemsku županiju. Ostala energetska infrastruktura uključuje plinovodnu i, u znatno manjoj mjeri, toplovodnu mrežu. Područje je plinificirano gotovo u cijelosti, a distribuciju i opskrbu plinom vrši Plinara istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci koja je Operator distribucijskog sustava (ODS) i opskrbljivač plinom krajnjih kupaca.

Iz podataka Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM-a), vidljivo je da je na vinkovačkom području, uz osnovni širokopojasni pristup (2 Mbit/s - 30 Mbit/s) i brzi širokopojasni pristup (30 Mbit/s - 100 Mbit/s) područje šireg centra grada pokriveno i mogućnosti ultra brzog pristupa, s brzinama iznad 100 Mbit/s. Što se tiče obujma korištenja, postotak kućanstava s ugovorenim nepokretnim širokopojasnim pristupom se kreće oko 50 %, s većim obuhvatom na više urbaniziranim dijelovima.

Osnovna vodokomunalna infrastruktura na području grada je uspostavljena, a cijelo područje potpada pod distribucijsko područje u nadležnosti Vinkovačkog vodovoda i kanalizacije d.o.o. Uređaj za pročišćavanje izgrađen na lokaciji Jošine u jugoistočnom dijelu grada Vinkovaca 2014. godine je najveći na području, a ovom investicijom grad Vinkovci se uvrstio u urbane sredine koje zadovoljavaju visoke ekološke standarde očuvanja okoliša. Pročistač je izgrađen za opterećenje od 43.000 ekvivalentnih stanovnika. Na distribucijskom području Vinkovačkog vodovoda i kanalizacije stupanj priključenosti stanovnika na javnu vodoopskrbu iznosio je 94 %, a na javnu odvodnju 84%, dok je istovremeno udio stanovništva s mogućnošću priključenja 100 %.

Grad Vinkovci provodi sustav gospodarenja otpadom koji kombinira infrastrukturna rješenja, zakonske obveze, edukacijske programe i suradnju s EU projektima. Specifično, obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dodijeljeno je pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, a trenutno je navedena koncesija dodijeljena poduzeću Nevkoš d.o.o. Detaljnije, Nevkoš primarno provodi usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada iz

kućanstava i drugih korisnika usluga, održava čistoću javno-prometnih površina (kolnika, pločnika, trgova, pothodnika, javnih stuba i prolaza), provodi čišćenje snijega s nogostupa te odvojeno skuplja korisni otpad u spremnicima na javno-prometnim površinama i u reciklažnim dvorištima. Iako su osnovne potrebe gospodarenja otpadom zadovoljene trenutno, u budućnosti izazov predstavljaju kapaciteti za zbrinjavanje otpada na Petrovačkoj doli do otvaranja centra za gospodarenje otpadom „Orlovnjak“ u Antunovcu te povećanje stope odvajanja i recikliranja otpada prema EU prosjeku te postojanje divljih odlagališta otpada koji negativno utječu na biosferu. Na svim izazovima se aktivno radi i djeluje kako bi se potencijalni negativni efekti umanjili ili potpuno eliminirali. Zaključno, trenutno stanje komunalne infrastrukture u destinaciji je na zadovoljavajućoj razini iz aspekta turizma.

1.6. Prometna infrastruktura

Vinkovci se nalaze na vrlo važnom prometnom čvorištu u Slavoniji, posebice za željeznički promet, dok je po pitanju cestovne povezanosti, grad u nešto slabijoj poziciji u odnosu na druge destinacije u županiji poput Županje. Detaljnije, kroz grad prolaze dvije državne ceste – D46 i D55 koje se nastavljaju prema graničnim prijelazima s Republikom Srbijom i Bosnom i Hercegovinom. U samom gradu kontinuirano se unapređuje cestovna infrastruktura kroz poboljšanja na raskrižjima frekventnih lokacija.

Vinkovci su važan željeznički čvor u Hrvatskoj, a nedavno je završena modernizacija i elektrifikacija pruge Vinkovci–Vukovar. Projekt je uključivao obnovu 19 kilometara pruge, omogućujući brzine do 120 km/h. Modernizacija uključuje signalno-sigurnosne uređaje na prijelazima te rekonstrukciju kolodvora Vukovar i Borovo Naselje. Ova pruga je dio europskog teretnog koridora RFC10, što doprinosi boljoj prometnoj povezanosti regije s ostatkom Europe. Osim cestovnog i željezničkog prometa, postoji i mogućnost zračnog prometa kroz Aerodrom Vinkovci, koji je smješten 3 km jugozapadno od grada. Zračna luka koristi se uglavnom za sportske i rekreativne letove.

Po pitanju riječne infrastrukture, planira se izgradnja riječne marine u Vinkovcima te dva pristaništa Sopot i Trbušanci, kako bi se više iskoristio turistički potencijal rijeke Bosut te omogućilo povezivanje s drugim administrativnim cjelinama bosutskog sliva. U dužem roku, u sklopu razvoja

unutarnjih plovnih putova Hrvatske, strategijom je predviđena i izgradnja šire mreže plovnih kanala koja uključuje luke u Vukovaru i Cerni te višenamjenski kanal Dunav-Sava, a koji bi trebali prolaziti kroz sami grad Vinkovce ili u njegovoj neposrednoj blizini.

1.7. Analiza stanja digitalizacije

Aktualno stanje digitalizacije županije, a koje se direktno odnosi i na predmetno područje, prema analizi stanja Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.-2027. je na skromnim razinama, odnosno zadovoljeni su temeljni preduvjeti, ali tek predstoji značajna digitalizacija, posebice javnog sektora. Detaljnije, područje županije gotovo je u potpunosti pokriveno širokopojasnim pristupom internetu, ali pokrivenost nepokretnim širokopojasnim pristupom internetu je ispod onih na državnoj razini. Prosječne brzine interneta koje se postižu u županiji, ali i u urbanim sredinama, su sporije nego što je to slučaj na državnoj razini, odnosno u najvećim gradovima. U procesu je prelazak s bakrene infrastrukture na optičku u većini županije, posebice u urbanim sredinama.

Za sve navedene mjere i aktivnosti unapređenja digitaliziranosti predviđena su sredstva u visini od oko 65 milijuna EUR. U slučaju ispunjavanja svih zadanih ciljeva i povezanih aktivnosti, standard digitalizacije županije će se značajno podići u ovom programskom razdoblju EU fondova te će omogućiti primjenu digitalnih tehnologija i alata koji će podržati održivi razvoj gospodarstva, a posljedično i turizma u županiji.

Specifično za područje grada, u planu su projekti koji će osigurati bržu i transparentniju uslugu javne uprave s ciljem daljnjeg društvenog i gospodarskog razvoja te razvoja digitalnog društva, kao i jačanje digitalne pismenosti učenika i informacijsko-komunikacijske infrastrukture u odgojno-obrazovnim ustanovama te implementacija tehnoloških digitalnih rješenja za unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje.

Postojeće stanje digitalizacije u gradu je na zadovoljavajućoj razini za stupanj razvoja turizma, a iako su navedeni projekti digitalizacije usmjereni više na projekte u javnom sektoru te u djelatnosti poljoprivrede, indirektno će

omogućiti efikasniju alokaciju resursa unutar županije i grada te pružiti bolje iskustvo lokalnom stanovništvu, ali indirektno i turistima.

Detaljnije, za buduće razdoblje u fokusu će biti već spomenuti izazovi koji su identificirani na županijskoj i gradskoj razini, kao i globalno prisutni izazovi poput rastućih prijetnji kibernetičkoj sigurnosti, posebice u sektoru e-usluga i online rezervacija koje su široko prisutne u turističkoj djelatnosti. Dodatno, prisutna je, posebice u slabije digitalno razvijenim sredinama, nedovoljna svijest o zaštiti osobnih podataka među turističkim subjektima, a koja je uvođenje novih pravila Europske Unije pod posebnim povećalom. Također, kako bi se pratilo globalne trendove fokusa na iskustva u turizmu, potrebno će biti i dio istih digitalizirati, odnosno omogućiti sve veći opseg ponude digitalnih vodiča i aplikacija te posljedično i mogućnost interpretacije od strane djelatnika u turističkoj djelatnosti.

Kako bi se na navedene izazove pravodobno i pravilno odgovorilo, predlaže se provedba već zacrtanih planova u poboljšanje infrastrukture te javnih usluga, kao i organiziranje edukacija turističkih djelatnika po pitanju kibernetičke sigurnosti te općenite zaštite u digitalnom dobu, kao i organizacija interpretacije turističkih iskustava kroz digitalizaciju. Navedene edukacije mogle bi biti dio širih programa unaprijeđenja digitalnih vještina u zajednici. Osim navedenog, kako bi se iskoristilo mogućnosti na višim razinama, predlaže se integracija u projekte na regionalnoj i nacionalnoj razini po pitanju pametnih gradova/destinacija, a kako bi se uz manje infrastrukturne investicije moglo osigurati bolje povrate i korist za cijelu zajednicu.

1.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

Fizička pristupačnost je djelomično ograničena osobama s invaliditetom u pogledu glavnih kulturnih znamenitosti u gradu, posebice onih koje, kao gradski muzej, imaju više etaža. Također, pristupni putevi su ograničeni u pojedinim slučajevima, ali kretanje baroknom jezgrom grada je u većoj mjeri prilagođeno i dozvoljava kretanje i pristupačnost turističkim atrakcijama i uslugama. Posebice valja istaknuti nedavne javne projekte, poput gradske knjižnice i čitaonice koja je nakon značajne investicije u potpunosti pristupačna osobama s invaliditetom.

Uređenjem značajnijeg dijela infrastrukture uz prirodne resurse, primarno uz Bosut, omogućila se i lakša fizička pristupačnost lokalnom stanovništvu i turistima. Ipak, postoji i dalje prostor za povećanje fizičke pristupačnosti turističke infrastrukture svim skupinama posjetitelja, kroz daljnje uređenje pristupa i prostora oko vodnih resursa, daljnjim postavljanjem osvjjetljenja na javnim prostorima za turističku svrhu, ali i naprednije prilagodbe atrakcija i infrastrukture osobama s invaliditetom.

Po pitanju komunikacijske pristupačnosti, vidljivi su značajni pomaci u proteklom razdoblju, posebice u digitalnom obliku, gdje je na stranicama grada omogućeno modificiranje stranice osobama s invaliditetom kako bi iskustvo bilo ugodnije, dok je prema izjavi o digitalnoj pristupačnosti TZ Vinkovci djelomično usklađena sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora, primarno zbog neusklađenosti koje se odnose na mogućnost prilagodbe stranica. Ipak, TZ Vinkovci nastavlja s konstantnim poboljšanjima dostupnosti svojih mrežnih stranica i usluga kako bi i osobe s određenim invaliditetom, starije osobe ili osobe s određenim smetnjama u percepciji mogle nesmetano koristiti mrežne stranice. Dio neusklađenosti je posljedica nepronalaska ili trenutnog nepostojanja najprikladnijeg i optimalnog tehnološkog rješenja. U daljnjoj nadogradnji mrežne lokacije TZ planira implementirati preporuke za unaprjeđenje pristupačnosti i nastojati podići razina pristupačnosti u najvećoj mogućoj mjeri. Dodatno, dostupnost turističkih informacija na prilagođenim medijima poput Brailleovog pisma i zvučnih zapisa je trenutno vrlo limitirana na samo nekoliko primjera, primarno vezanih uz javni sektor te postoji daljnji prostor za napredak kako će se potražnja od strane osoba s invaliditetom povećavati.

Osim navedenog, ponuda smještaja i ostalih ugostiteljskih objekata u većini slučajeva nije prilagođena osobama s invaliditetom ili je to izvedeno na površan način kako bi se zadovoljilo određene forme, a zanemarujući krajnje iskustvo korisnika. Tako su pojedini smještajni objekti, posebice oni manjih kapaciteta, najmanje prilagođeni ovim potrebama, ali prisutno je i kod značajnog broja ugostiteljskih objekata manjak fizičke pristupačnosti i povezane infrastrukture. Također, detalji poput tiskanih jelovnika i prilagodbe istih za prehrambene potrebe osobama s invaliditetom su trenutno u ranoj fazi i u većini objekata nisu posebno prilagođeni.

Po pitanju društvene i kognitivne pristupačnosti, obzirom na povijest Domovinskog rata i posljedica koje je ostavio na društvo, vidljivo je kako u predmetnoj sredini postoji osnovna razina svijesti i senzibiliziranosti javnosti prema osobama s invaliditetom, ali ipak postoji nedostatak educiranosti, posebice ljudi u direktnom kontaktu s osobama s invaliditetom, oko ispravnog i primjerenog načina postupanja i komunikacije prema osobama s invaliditetom.

1.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Što se zdravstvene zaštite tiče, u Vinkovcima djeluje Dom zdravlja Vinkovci koji ima primarnu razinu zaštite. Djelatnosti primarne zdravstvene zaštite koje postoje unutar doma zdravlja Vinkovci su opća/obiteljska medicina, dentalna medicina, zdravstvena zaštita žena, zdravstvena zaštita djece, patronaža, laboratorij, ljekarne i medicina rada. Također, na području grada postoji Opća županijska bolnica Vinkovci koja je organizirana u 22 ustrojstvene jedinice (19 zdravstvenih službi/odjela i 3 nezdravstvena odjela).

Na području grada djeluje Služba hitne medicinske pomoći. Također, na teritorijalnom obuhvatu grada postoji desetak ljekarni, a početkom 2000. godine osnovan je Gradsko-županijski Centar za prevenciju zlouporabe droga i izvanbolničko liječenje koji je od 2006. pod ingerencijom Zavoda za javno zdravstvo Vukovarsko-srijemske županije.

Osnovnoškolsko obrazovanje se provodi u sedam osnovnih škola u gradu te jednoj glazbenoj školi, a redom su to:

1. Osnovna škola Antuna Gustava Matoša,
2. Osnovna škola Bartola Kašića,
3. Osnovna škola Josipa Kozarca,
4. Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića,
5. Osnovna škola Vladimira Nazora,
6. Osnovna škola Ivana Mažuranića,
7. Osnovna škola Nikole Tesle te
8. Glazbena škola Josipa Runjanina.

Srednjoškolsko obrazovanje na području Vinkovaca odvija se u osam srednjih škola. Sve su smještene u Vinkovcima, a redom su to: 1. Drvodjeljska tehnička škola Vinkovci, 2. Glazbena škola Vinkovci, 3. Zdravstvena i veterinarska škola Dr. Andrije Štampara Vinkovci, 4. Poljoprivredno šumarska škola Vinkovci, 5. Ekonomska i trgovačka škola Ivana Domca, Vinkovci, 6. Gimnazija Matije Antuna Reljkovića Vinkovci, 7. Srednja strukovna škola Vinkovci, te 8. Tehnička škola Ruđera Boškovića Vinkovci.

U kontekstu visokog obrazovanja i budućeg razvoja urbanog područja, posebno su značajne inicijative za vraćanje visokog obrazovanja u grad Vinkovce. Tako je na temelju suradnje Vukovarsko-srijemske županije, Grada Vinkovaca i Centra kompetencija d.o.o. za istraživanje i razvoj 2020. godine u Vinkovcima pokrenut dislocirani preddiplomski stručni studij Drvna tehnologija, Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Od akademske godine 2021./2022. Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek (FERIT) započeo je s izobrazbom studenata u Vinkovcima kroz dislocirani preddiplomski redoviti stručni Studij računarstva. Ovaj stručni studij pokrenut je također u suradnji Vukovarsko-srijemske županije i Grada Vinkovaca koji sufinanciraju studij, dok županijska tvrtka Centar kompetencija d.o.o. pruža logističku podršku, odnosno organizira praksu u lokalnim tvrtkama.

Osim navedenog, u gradu djeluje oko desetak poslovnica banaka, od kojih najveće na nacionalnoj razini imaju barem po jednu poslovnicu, kao i nekoliko desetaka bankomata, uz veći fokus lokacija na uži centar grada. Također, u gradu posluju i 3 poštanska ureda te je dostupan i značajan broj paketomata u gradu, što omogućuje jednostavno slanje i dostavu paketa na cijelom gradskom području. Na području grada posluje i 1 poslovnica FINA-e.

U gradu se nalazi značajan broj udruga, ponajviše u županiji. Pored kulturnih i sportskih udruga koje zajedno čine preko pola udruga, važan doprinos daju i udruge aktivne na području socijalne djelatnosti koje se uglavnom bave unaprjeđivanjem kvalitete života socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina te starijih osoba. Također, u sektoru zaštite i spašavanja, uz Javnu vatrogasnu postrojbu Vinkovci organizirana su i dobrovoljna vatrogasna društva te HGSS Stanica Vinkovci. Osim navedenog, na području grada djeluje i Policijska postaja Vinkovci koja pokriva područje grada i prigradskih naselja te je

zadužena za obavljanje poslova temeljne i kriminalističke policije dok se upravni poslovi za građane i pravne osobe iz navedenih mjesta koja teritorijalno pripadaju ovoj policijskoj postaji, obavljaju u zgradi sjedišta policijske uprave vukovarsko-srijemske u Vinkovcima.

Zaključno, na području grada je organiziranost i dostupnost usluga, koje se prvenstveno pružaju radi domaće populacije, u većoj mjeri na zadovoljavajućoj razini i pokriva potrebe stanovništva, a time i potrebe turista s obzirom na njihov još uvijek relativno manji broj. Ipak, na svim razinama usluga zajednički nazivnik je problem koji primarno proizlazi iz demografskih okolnosti, odnosno dolazi do manjka radne snage, a što se prvenstveno već sada javlja u značajno manjim brojevima upisa u škole. Osim toga, resursi u pogledu ljudskih potencijala, ali i financijskih resursa su ograničeni te dijelovi javnog sektora na raspolaganju imaju manje resursa od potrebnog, koji se samo djelomično nadomještaju iz EU fondova.

1.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ-a) i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO-a) vidljiv je pozitivan trend vezan uz opadanje nezaposlenosti, a koji se prelijeva s državne i županijske razine. Ipak, u strukturi nezaposlenih osoba prema spolu, kao što je slučaj i u susjednim administrativnim cjelinama, značajno je više nezaposlenih žena u odnosu na muškarce.

U pogledu formalne razine obrazovanja nezaposlenih osoba s područja grada, najveći udio u ukupnoj nezaposlenosti čine osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem. Slijede nezaposleni sa završenom osnovnom školom, dok udio nezaposlenih osoba sa završenim visokim obrazovanjem čini manje od 10 % ukupno nezaposlenih.

Kao što je slučaj i na županijskoj razini, potreba za ljudskim potencijalima u turizmu je u skladu s potražnjom, odnosno ona je još uvijek značajno manja nego što je to slučaj u ostatku države. Budući da je manji broj smještajnih kapaciteta i turističkih atrakcija, potreba za kvalificiranim ljudskim potencijalima je u manjem obujmu nego za druge djelatnosti u gradu, a prosječne plaće koje se ostvaruju u sektoru su ispod prosječnih, koje su

ujedno na razini grada ispod onih koje se ostvaruju prosječno na državnoj razini. Ipak, prema analizi turističke ponude vidljivo je kako se značajan dio odvija u privatnom smještaju i manjim privatnim inicijativama, gdje turizam nije jedini izvor prihoda, stoga niti zaposlenost nije potpuno realan pokazatelj zaposlenih u turizmu.

Kao što je slučaj u cijeloj županiji, u duljem roku pitanje ljudskih potencijala bit će jedan od glavnih ograničavajućih faktora u razvoju turizma, s obzirom na demografsku situaciju i razine iskustva i obrazovanosti prisutnih ljudskih potencijala.

1.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Za analizu komunikacijskih aktivnosti u obzir su uzeti službena internetska stranica turističke zajednice te kanali na društvenim mrežama. Turistička zajednica grada Vinkovaca na svojoj internetskoj stranici komunicira različite teme vezane uz upravljanje turizmom na području destinacije, koje su od interesa za lokalnu zajednicu, dionike u turizmu, posjetitelje i turiste. Turistička zajednica podjednako je aktivna na društvenim mrežama Instagram i Facebook, na kojima komunicira destinacijske fotografije, događanja i manifestacije koji se odvijaju u Vinkovcima te druge relevantne informacije iz destinacije. Turistička zajednica grada Vinkovaca je od studenoga 2024. godine aktivna i na društvenoj mreži TikTok. Na toj društvenoj mreži turistička zajednica uglavnom objavljuje sadržaj vezan uz događanja u samoj destinaciji. Uz to, Turistička zajednica grada Vinkovaca ima i YouTube kanal, a na istom objavljuje video sadržaj koji se veže uz manifestacije i događanja u destinaciji Vinkovci.

Što se tiče prisutnosti u medijima, napravljen je pregled prisutnosti turističke destinacije i vijesti iz iste u online i offline medijima. Turistička zajednica grada Vinkovaca nalazi se među medijski najaktivnijim turističkim zajednicama na području Vukovarsko-srijemske županije. Među offline medijima su najzastupljeniji lokalni i nacionalni mediji, što je rezultat direktne aktivnosti Turističke zajednice grada Vinkovaca. Uz događanja u destinaciji, u medijima su često zastupljene i teme vezane uz upravljanje turizmom na području destinacije. Prisutnost je najznačajnija uoči velikih manifestacija kao što su

Vinkovačke jeseni te nakon aktivnosti koje potiču razvoj destinacije kao što je projekt Živimo destinaciju Vinkovci.

1.12. Analiza konkurencije

Za analizu konkurencije uzete su destinacije koje su svojim obilježjima i turističkim proizvodima najbližije onima koji su prisutni na predmetnom području ili bi mogli biti razvijeni u budućnosti, a primarno vezano uz kulturne resurse i manifestacije koje su dostupne. Takve destinacije su gradovi Vukovar (unutar županije) te Osijek (izvan županije). U odnosu na usporedive gradove, Vinkovci s oko 31 tisućom stanovnika su veći od Vukovara (23 tisuće), a manji od Osijeka (96 tisuća). Površinom su vrlo slični Vukovaru – manji za 6km², dok su značajno manji od administrativne površine grada Osijeka (175km² u odnosu na 94 km²).

U pogledu ponude, prema podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS-a), smještajni kapaciteti Vinkovaca i Vukovara bili su slični (oko 900 postelja), dok je Osijek imao otprilike dva puta više postelja. U pogledu potražnje, dolazi se do značajnijih razlika, gdje je grad Vukovar imao značajno više dolazaka i noćenja u odnosu na Vinkovce (otprilike dva puta više), dok je Osijek imao otprilike tri puta više potražnje.

Navedenim se dolazi do toga da su usporedivi gradovi imali značajno više potražnje u relativnom smislu nego što je to bio slučaj za Vinkovce, dok su u pogledu resursa, posebice kulturnih i duge povijesne baštine, Vinkovci konkurentan izabranim gradovima. Ipak, u posljednjem razdoblju vidljivo je kako su i Vukovar, i Osijek imali značajne javne investicije u obnovu i izgradnju novih turističkih proizvoda i infrastrukture, dok se u Osijeku i njegovoj okolini pojavilo i nekoliko privatnih inicijativa, posebice u kontekstu smještajne i ugostiteljske ponude, koji su također značajno podigli razinu kvalitete i time privukli dodatnu potražnju. Za razliku od njih, Vinkovci su veći fokus imali na razvoj manifestacija te javne infrastrukture za lokalno stanovništvo, dok privatnih inicijativa, posebice u višim segmentima ponude, nije bilo.

Za budući razvoj, izabrani konkurentski gradovi mogu biti dobar primjer za daljnje korake Vinkovcima u pogledu razvoja ponude turističkih proizvoda i infrastrukture, ali i uključivanju privatnih inicijativa i smjeru djelovanja

dodavanja više dodane vrijednosti na postojeću kulturnu baštinu i prirodne resurse, koji su u značajnom dijelu slični onima koji se nalaze u Vinkovcima.

1.13. Izvješće o analizi stanja

Provedena analiza stanja destinacije Vinkovci pokazuje kako destinacija ima značajan potencijal temeljen na kulturnim resursima, manifestacijama, i prirodnim atrakcijama. Ključni turistički proizvod su Vinkovačke jeseni, dok su kulturna baština i prirodni resursi sekundarni elementi ponude.

Smještajni kapaciteti su raznovrsni, ali kvalitativno nedovoljno razvijeni, s naglaskom na bazičnu ponudu bez dodane vrijednosti. Potražnja je stabilna s vrlo zdravim stopama rasta nakon pandemije i većim udjelom domaćih gostiju, dok strani turisti dolaze iz nekoliko ključnih tržišta poput Njemačke, Italije i Kine.

Destinacija ima zadovoljavajuću infrastrukturu za trenutne potrebe turizma, no potrebno je unaprijediti poslovnu turističku infrastrukturu te prilagoditi sadržaje osobama s invaliditetom. Digitalizacija je na osnovnoj razini, uz planirane projekte koji će podržati razvoj. Organiziranost usluga u destinaciji zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva i turista, no demografski izazovi ograničavaju ljudske potencijale za daljnji razvoj turizma.

U usporedbi s konkurentskim gradovima poput Vukovara i Osijeka, Vinkovci zaostaju u smislu potražnje i kvalitete ponude. Za budući razvoj preporučuje se povećanje privatnih inicijativa, ulaganje u inovativne turističke proizvode i dodavanje vrijednosti postojećim resursima kako bi se konkurentnost destinacije poboljšala.

Na internetskoj stranici i kanalima na društvenim mrežama Turističke zajednice grada Vinkovaca komuniciraju se različite teme vezane uz upravljanje turizmom, kako one od interesa za lokalnu zajednicu, tako i one relevantne za dionike u turizmu, posjetitelje i turiste. Turistička zajednica grada Vinkovaca nalazi se među medijski najaktivnijim turističkim zajednicama na području svoje županije najviše na temu Vinkovačkih jeseni.

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Nastavno na Analizu stanja i zaključno Izvješće o analizi stanja, napravljena je detaljnija analiza potencijala za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda u skladu sa Smjernicama i uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom te su identificirani potencijali grada Vinkovaca.

Primarno je provedena analiza temeljena na resursnoj osnovi odnosno identifikacija dostupnih prirodnih resursa, resursa koji proizlaze iz povijesti i kulture područja (detaljno navedenih u Analizi stanja) i postojeće razvijene infrastrukture, kako bi se potvrdio potencijal pojedinog turističkog proizvoda.

Postojeća kulturna baština = Postoji kulturna baština za turističku interpretaciju (kulturno naslijeđe)

Postojeća prirodna baština = Postoje prirodni resursi za turističku interpretaciju (rijeke, šume i sl.)

Postojeća izgrađena infrastruktura = Postoji izgrađena infrastruktura (zgrada za liječenje, staze/ sportski tereni, kongresne zgrade)

Potencijal za razvoj kroz resursnu osnovu po turističkim proizvodima, destinacija Vinkovci¹

	Potencijal po karakteristikama turističkog proizvoda
DA/X*/NE	Realizirani potencijal (*X označava polovično realizirani potencijal)

¹ Napomena: Polazište analize su turistički proizvodi navedeni kroz Strategiju održivog turizma RH do 2030.

TURISTIČKI PROIZVODI	RESURSNA OSNOVA		
	POSTOJEĆA KULturna BAŠTINA	POSTOJEĆA PRIRODna BAŠTINA	POSTOJEĆA IZGRAĐENA INFRASTRUKTURA
Kulturni turizam	DA		X
Aktivni turizam		DA	X
Eno-gastronomski turizam	DA		
Zdravstveni turizam			NE
Sportski turizam			NE
Agroturizam		DA	
Gradski turizam	DA		
Turizam na rijekama i jezerima		DA	X
Lovni turizam		X	X
Poslovni turizam (MICE)			NE

Izvor: Obrada autora.

Uz već postojeće proizvode koji su prioritizirani, kao što su kulturni, aktivni i eno-gastronomski turizam, identificiran je potencijal za razvoj turističkih proizvoda identificiranih kroz *Strategiju održivog turizma RH*, koji su već i kao takvi tržišno zastupljeni u komunikaciji turističkih iskustava, a da nisu bili navedeni u prioritizaciji grada: agroturizam, gradski turizam (City break) i turizam na rijekama i jezerima. Navedeni turistički proizvodi nadalje su radi svoje tržišne aktualizacije uključeni kao predmet analize i prioritizacije.

Nadalje, za sveobuhvatno sagledavanje turističkih proizvoda, uspoređena je strateška prioritizacija proizvoda s resursnom osnovom kroz destinaciju. Analizom su integrirane perspektive potencijal za razvoj temeljem resursne osnove i perspektiva strateške prioritizacije turističkih proizvoda kroz *Strategiju razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027*. Cilj

analize je definiranje resursne i strateške podloge za definiranje strateškog pravca i prioritizacije kroz turističke proizvode.

Strateška prioritizacija turističkih proizvoda, destinacija Vinkovci

TURISTIČKI PROIZVOD	JE LI PROIZVOD PRIORITIZIRAN KROZ STRATEŠKI DOKUMENT?	POSTOJI LI RESURSNA OSNOVA U DESTINACIJI ZA RAZVOJ PROIZVODA?	KLJUČNA IDENTIFICIRANA PODRUČJA S POTENCIJALOM KROZ PRIORITIZACIJU I RESURSNU OSNOVU
Kulturni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal za daljnji razvoj u sklopu gradske jezgre
Aktivni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal za daljnji razvoj proizvoda, primarno izvan gradske jezgre
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	Identificiran potencijal s fokusom na podizanje kvalitete i iskustva
Zdravstveni turizam	NE	NE	Nije identificiran potencijal
Sportski turizam	NE	NE	Nije identificiran potencijal
Agroturizam	NE	DA	Identificiran potencijal za razvoj proizvoda, ali uz značajne potrebe za investicijama i iskorakom u kvalitetu
Gradski turizam	NE	DA	Identificiran potencijal za razvoj, posebice u suradnji s drugim urbanim sredinama u Županiji, a kao dio city break tura
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	Identificiran potencijal rijeke Bosut i okolnog područja

Lovni turizam	NE	X	Postoji određena infrastruktura i prirodna baština, ali nije identificiran kao primarni proizvod
Poslovni turizam (MICE)	NE	NE	Nisu identificirane značajnije tržišne ni infrastrukturne podloge za razvoj proizvoda

Izvor: Obrada autora.

Kao polazna točka za definiranje potrebnih koraka u budućem razvoju destinacije te povezano s time i pojedinog turističkog proizvoda, osim resursne analize i analize strateške prioritizacije, napravljena je analiza stupnja razvijenosti pojedinog turističkog proizvoda. Stupanj razvijenosti proizvoda analiziran je temeljem sljedećih faktora (kao podloga za ocjenu njegovog razvojnog i marketinškog potencijala):

- Razvijenost turističke infrastrukture
- Raznolikost i atraktivnost ponude
- Promocija i vidljivost destinacije
- Procjena posjećenosti s pratećim motivom dolaska.

Sukladno tome, napravljena je sljedeća procjena razvijenosti turističkih proizvoda, a za proizvode više razine razvijenosti identificiran je potencijal, koji je podloga za razvoj kroz mjere i projekte Plana upravljanja. Poredani od proizvoda najvišeg stupnja razvijenosti prema najnižima, nalazi su sljedeći:

Procjena razvijenosti turističkih proizvoda, destinacija Vinkovci

TURISTIČKI PROIZVOD	OBRAZLOŽENJE
Kulturni turizam	- Tržišno prepoznatljiva i relativno valorizirana ponuda koja generira najveći dio tržišne potražnje u destinaciji - Prepoznatljivi elementi kulture interpretirani primarno kroz ključnu manifestaciju grada, gdje su Vinkovačke jeseni predvodnik prepoznatljivosti cijeloga grada i turizma destinacije Identificirani potencijal:

	- Turistička interpretacija kulturne baštine s posebnim fokusom na kulturu života i rada, za koje postoji dokazi trajne naseljenosti predmetnog područja kroz nekoliko tisućljeća - Razvoj i nadopuna kroz obnovu i osuvremenjivanje postojeće infrastrukture i kulturne baštine (moderni muzejski postavi, interpretacijski centri)
Gradski turizam	- Postojeća potražnja dominantno koncentrirana na gradsko središte i njegovu povijesnu cjelinu - Osim same potražnje, turistička ponuda je također visoko koncentrirana u gradskom središtu, u pogledu smještajnih kapaciteta, ugostiteljske ponude i ostalih sadržaja - Posjećenost varira, te ima izraženu koncentraciju vezanu uz Vinkovačke jeseni - Ključni nedostatak je osnovna turistička infrastruktura - nedostatak u broju i kvaliteti smještajne i eno-gastronomske ponude Identificirani potencijal: - Generiranje tržišno determinirane potražnje (manje oslanjanje na sezonalnu potražnju i na školske grupe) - Okrupnjavanje turističke ponude oko grada i njegovih resursa
Turizam na rijekama i jezerima	- Razvijena je osnovna infrastruktura za konzumaciju prostora oko rijeke Bosut (šetnice i staze) Identificirani potencijal: - Bogati riječni resurs rijeke Bosut ostvara potencijal za razvoj turističke infrastrukture za turiste koji borave u destinaciji (turistički obilasci manjim brodovima, eno-gastro doživljaji uz rijeku, ture do manjih, ruralnih sredina uz rijeku)
Agroturizam	- Postojeća ponuda nije turistički valorizirana i teško je dostupna u redovnoj turističkoj aktivnosti i primarno se nalazi izvan gradskog središta (dolasci po najavi, rad samo radnim danima i sl.) - Ovisan o pojedinačnim poduzetničkim privatnim inicijativama, kojih nedostaje - Postoji značajan potencijal u komercijalizaciji poljoprivrednih površina unutar administrativnih granica grada
Aktivni turizam	- Primarno tržišno aktualiziran kroz cikloturizam, dok naprednija infrastruktura nije razvijena - Postoji relativno slaba šira tržišna prepoznatljivost proizvoda, uz visok prirodni potencijal (rijeke, šume, ravnice)

Eno-gastronomski turizam	- Identificiran potencijal kroz bogatstvo tradicije, međutim nije adekvatno turistički valorizirano - Fokus na interpretaciju kroz manifestacije koje imaju visoko sezonalni karakter, te privatne OPG-ove koji nemaju osiguranu konzistentnu turističku ponudu
Lovni turizam	- Manifestiran kroz ribolov i lov koji redovito konzumira lokalno stanovništvo, dok je turistički zatvoren za malu skupinu turista i još nije valoriziran unatoč perspektivnim prirodnim resursima

Izvor: Obrada autora.

Zaključno, iako postoji značajan potencijal i tržišna atraktivnost u nekoliko turističkih proizvoda, posebice kulturnom i gradskom turizmu te turizmu na rijekama i jezerima, odnosno aktivnom turizmu te kao što je slučaj za cijelo područje Slavonije, za agroturizam i eno-gastronomski turizam, navedeni proizvodi su trenutno u ranim fazama razvoja te im slijedi razdoblje u kojem je potrebno napraviti iskorak, posebice u kontekstu interpretacije postojećih resursa, primarno onih kulturnih te podizanju kvalitete ponude i inovativnosti same ponude.

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

U skladu s odredbama Zakona o turizmu plan upravljanja destinacijom mora biti temeljen na pokazateljima održivosti destinacije. Pokazatelji održivosti pružaju strukturu i smjernice kako bi turističke destinacije mogle sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoje održivosti, što je ključno u eri kada su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma.

Popis obveznih i specifičnih pokazatelja za praćenje održivosti, izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun navedenih pokazatelja uređen je Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma.

Izračun vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuje se u pravilu u svibnju tekuće godine za prethodnu godinu. Do uspostave integriranog informacijskog sustava turizma podaci o izračunatim vrijednostima obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuju se na mrežnim stranicama turističke zajednice.

3.1. Izvori podataka

Turistička zajednica grada Vinkovaca podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljat će primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma.

Do uspostave e-usluga i baza podataka te sustava za analizu podataka vezanih uz praćenje i vrednovanje održivosti u integriranom informacijskom sustavu turizma turistička zajednica vodit će i čuvati podatke u elektroničkom obliku, a podaci o izračunatim vrijednostima obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuvat će se na internetskoj stranici turističke zajednice.

3.2. Izračun pokazatelja održivosti

Rezultati izračuna pokazatelja održivosti napravljeni su sa zadnjim podacima za 2024. godinu, a u slučaju nedostupnosti radi vremena pisanja dokumenta, uzeti su podaci za 2023. godinu, primarno temeljem sekundarnih izvora podataka, kao i primarnog istraživanja lokalnog stanovništva (online anketa). Pojedini podaci unatoč dobavljivim podacima o potrošnji nisu mjerljivi, točnije, rezultate nije moguće interpretirati s obzirom na premali intenzitet pojave (otpad iz turizma, te potrošnja vode i energije u turizmu) u odnosu na lokalnu zajednicu. Važno je istaknuti da rezultati pokazatelja odražavaju trenutno stanje, te će njihova detaljnija interpretacija biti moguće nakon drugog mjerenja 2028. godine.

Iz trenutno dostupnih i analiziranih podataka, vidljivo je kako obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti ukazuju da je trenutno turizam tek u fazi razvoja u predmetnoj destinaciji, posebice u odnosu na nacionalnu razinu. Također, vidljivo je kako ima značajnog prostora za napredak u ocjenama lokalnog stanovništva, odnosno njihovog viđenja razvoja turizma, dok s druge strane gosti koji su posjećivali destinaciju imaju generalno pozitivan dojam te su i u značajnoj mjeri spremni preporučiti boravak u istoj. S daljnjim razvojem turizma, očekuje se i razvoj dostupnosti atrakcija te popratnih usluga kao što su turističke ambulante. Iz obveznih pokazatelja održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti trenutno nije moguće izvući značajnije zaključke obzirom na ograničenost podataka obzirom na stupanj razvoja turizma, odnosno manjak izdvojenog praćenja potrošnje vode, električne energije i generiranja otpada od strane turista. Ipak, vrijedi istaknuti kako destinacija ima uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti, ali i obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma također ukazuju kako je destinacija još u ranijim fazama razvoja turizma, odnosno kako predmetna djelatnost još uvijek nema značajniju ulogu u gospodarstvu grada, odnosno ne predstavlja značajno opterećenje na gospodarstvo i prostor destinacije.

3.2.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA NA STOTINU STALNIH STANOVNIKA U VRHU TURISTIČKE SEZONE (ZL-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) (prilagodba) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. (Narodne novine, br. 2/23; u daljnjem tekstu: Strategija) i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan)	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.

	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.			
Podaci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.			
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor; DZS, Statistika u nizu »Gradovi u statistici« (https://podaci.dzs.hr/media/bz5hplcj/gradovi-u-statistici.xlsx) PC-Axis baza podataka Turizam, Intenzitet turizma, PX-Web – informacije (dzs.hr)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika <i>pokazatelj</i> $= \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \cdot \text{broj stalnih stanovnika u destinaciji}} \cdot 100$ Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.				
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje				
2024. (početna vrijednost)	2025.	2026.	2027.	2028.	
0,83					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO LOKALNOG STANOVNIŠTVA TURIZMOM (ZL-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.
	Podpokazatelji	– udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma
Podaci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji - ocjena 4 ili 5
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem

	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
28 % (ocjene 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO CJELOKUPNIM BORAVKOM U DESTINACIJI (ZT-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.

	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
Podaci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama
	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora (eng. promoters) odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2., 3. i 4. Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1., 2., 3. i 4. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1., 2., 3. i 4. Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 67 % zadovoljni posjetom 2. 83% iznad očekivanja 3. 50% vidi boravak kao najbolji mogući 4. 67 % bi preporučilo destinaciju					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ATRAKCIJA (LOKALITETA) PRISTUPAČNIH OSOBAMA S INVALIDITETOM PD-1	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa Strategijom i	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma

	Nacionalnim planom	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija
	Mjerna jedinica	Broj atrakcija
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podaci su djelomično dostupni 3. Podatak je dostupan
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom $\text{Udio pristupačnih atrakcija} = \frac{EAP}{EA} \times 100$

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
-				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ORGANIZIRANIH TURISTIČKIH AMBULANTI (SD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P

Obilježja podataka	Naziv	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost			
	Mjerna jedinica	Broj			
	Izvor /potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave - Grad Vinkovci			
	Dostupnost i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
0					

3.2.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE VODE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA PROSJEČNU POTROŠNJU VODE PO STALNOM STANOVNIKU DESTINACIJE (IZRAŽENO PO OSOBI I PO NOĆENJU) (UVR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u

		odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m ³) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m ³) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 3. – 5. eVisitor 6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. – 6. Podatak nije dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1 – 6. Svake dvije godine

Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m^3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m^3). F_1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji $\text{potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ $\text{potrošnja vode po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ $\text{omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika} = \frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovništva}} \times 100$ Alternativna metoda: Anketa gospodarskih subjekata u turizmu u smještajnim objektima = norma potrošnje vode turista po noćenju / potrošnja vode			
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
-				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER KOLIČINE KOMUNALNOG OTPADA NASTALE PO NOĆENJU TURISTA I KOLIČINE OTPADA KOJE GENERIRA STANOVNIŠTVO U DESTINACIJI (TONE) (GO-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P

Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) 2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone) 3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. i 2. tone 3, 4 i 5. N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave 3. – 4. eVisitor 5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je djelomično dostupan 3. i 4. Podatak je dostupan 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju,

		$W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika, $W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}), $W_T = T_2 \times W_{TN}.$ W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}), $W_R = S \times N_2 \times W_{RN}.$ <i>omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turist u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo</i> $(za promatrani period) = \frac{W_T}{W_R}$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ZAŠTIĆENIH PODRUČJA U DESTINACIJI U UKUPNOJ POVRŠINI DESTINACIJE (UKUPNO I POJEDINAČNO PO KATEGORIJI ZAŠTITE) (BR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost sa SDG	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinaciji – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije

	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije			
	Izvor podataka/potencija Ina izvor	Bioportal Bioportal Podaci JLS-a			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode			
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine			
2024. (početna vrijednost)		2028.	2032.	2036.	2040.
0,18 %					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA POTROŠNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE STALNOG STANOVNIŠTVA DESTINACIJE (UEN-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.

	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. kWh 3., 4. – noćenje 5. stanovnik
	Izvor/potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije potpuno dostupan 3. – 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja

	S – broj stanovnika u destinaciji N₁ – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N₂ – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) <i>potrošnja el. energije po noćenju turista</i> $= \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ <i>potrošnja el. energije po noćenju stanovnika</i> $= \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ <i>omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika</i> $= \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100$			
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine			
2024. (početna vrijednost)	2028.	2032.	2036.	2040.
<i>Nema egzaktnih podataka za potrošnju turista, ali iz vršnih opterećenja u zimskom i ljetnom periodu za Elektru Vinkovci (pokriva područje Grada, ali i većine Županije) vidljivo je kako u periodima manje posjećenosti (zima) je vršno opterećenje veće nego ljeti, iz čega se može zaključiti kako je utjecaj turizma minimalan</i>				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	USPOSTAVLJEN SUSTAV ZA PRILAGODBU KLIMATSKIM PROMJENAMA I PROCJENU RIZIKA (UPK-1)		
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice	
	Povezanost sa Strategijom i	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu	

	Nacionalnim planom	Posebni cilj: Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime
Pokazatelj	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– N/P
Podaci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Upravni odjeli JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
DA				

3.2.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UKUPAN BROJ DOLAZAKA TURISTA U MJESECU S NAJVEĆIM OPTEREĆENJEM (TP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.
Podaci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.

	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
3.864 (rujan 2024.)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	PROSJEČNA DULJINA BORAVKA TURISTA U DESTINACIJI (TP-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćivanja duljine boravka, ali i s aspekta

		upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju			
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.			
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni			
Metodologija izračuna pokazatelja		$\text{Prosječna duljina boravka turista u destinaciji} = \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
2,15 noćenja po dolasku					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ZAPOSLENIH U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada – Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek – Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
	Mjerna jedinica	Fizička osoba u radnom odnosu
	Izvor podataka/poten cijalni izvor	1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada 2. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i podaci dostupni u Ministarstvu

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 2. Podatak je javno dostupan za starije razdoblje			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 2. Podatak je kontinuirano dostupan podatak na mjesečnoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2022. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
338 zaposlenih					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)		POSLOVNI PRIHOD GOSPODARSKIH SUBJEKATA (OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT) U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-2)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)			
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet			
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti			
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta			
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u			
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati			

		na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine			
Podaci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine			
	Mjerna jedinica	EUR			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
-					

3.2.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	IDENTIFIKACIJA I KLASIFIKACIJA TURISTIČKIH ATRAKCIJA (TI-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja.

		Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine – popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH
	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan

	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja					
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
<i>Prema registru kulturnih dobara RH u Gradu je trenutno zaštićeno 33 kulturna dobra, od čega je:</i> - 20 nepokretno pojedinačno - 10 arheološko nalazište - 1 nematerijalno - 2 kulturno-povijesne cjeline <i>Prema Bioportalu MZOZT u Gradu je trenutno izdvojena prirodna zaštita lokacije:</i> - Park šuma Kanovci					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	STATUS IMPLEMENTACIJE AKTIVNOSTI IZ PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM (OUD -I)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja			
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije			
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)			
Podaci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom			
	Mjerna jedinica	1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
<i>Prva verzija plana upravljanja te će tek u budućnosti biti moguće pratiti status implementacije</i>					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ OSTVARENIH NOĆENJA U SMJEŠTAJNIM OBJEKTIMA DESTINACIJE PO HEKTARU IZGRAĐENOG GRAĐEVINSKOG PODRUČJA JLS (OUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (MI), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji (opcionalno)	-
Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2., 3., 4. hektar

	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/općina)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2., 3. i 4. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha) P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti <i>broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju</i> <i>po izgrađenoj građevinskoj površini</i> $= \frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
30,05					

Izvor: Obrada autora.

3.3. Praćenje održivosti

Prikupljeni podaci će se analizirati te će se kontinuiranim praćenjem ukazivati na potencijale koje treba iskoristiti, kao i na ograničenja koja treba savladati, odnosno, uzimati u obzir prilikom planiranja budućih aktivnosti i projekata. Analiza prikupljenih podataka služi kao temelj za razvoj održive i konkurentne turističke destinacije. Svaka od stavki koje se analiziraju ima ključnu ulogu u sveobuhvatnom razumijevanju trenutnog stanja destinacije, kao i u planiranju budućeg razvoja.

Analiza prikupljenih podataka predstavlja egzaktne pokazatelje koji služe kako bi se efikasno planiralo upravljanje destinacijom. Također, omogućava da se prepoznaju potencijali za rast, identificiraju rizici i ograničenja te donesu odluke koje su zasnovane na realnim i mjerljivim informacijama. Kontinuirano praćenje podataka je ključno za fleksibilnost i prilagodljivost u turizmu, posebno u promjenjivim uvjetima tržišta i okruženja.

Ova analiza nije samo alat za trenutnu procjenu stanja, već i vodič za dugoročno planiranje i održivi razvoj destinacije. Održivost destinacije pratit će se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti koji će zajedno omogućiti:

- Praćenje utjecaja odabranog smjera razvoja na održivost destinacije
- Usporedbu destinacije s drugim usporedivim destinacijama odnosno usporedbu svih ili pojedinih područja održivosti
- Ostvarivanje preduvjeta za certificiranje destinacije ako destinacija planira provesti proces certificiranja i dobiti neki od relevantnih certifikata održivosti.

Detaljnije, u skladu s odredbama Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), specifični pokazatelji održivosti predstavljaju ključni alat za detaljno praćenje i evaluaciju održivog razvoja turističkih destinacija. Ovi pokazatelji nadopunjuju obvezne pokazatelje pružajući dublji uvid u specifične aspekte koji su od posebne važnosti za pojedinu destinaciju. Implementacijom specifičnih pokazatelja omogućava se preciznije praćenje utjecaja turizma na okoliš, društvo i gospodarstvo, što je neophodno za učinkovito planiranje i upravljanje razvojem destinacije. Pravilnik detaljno propisuje popis ovih pokazatelja, njihove karakteristike, izvore podataka, metodologiju izračuna te učestalost mjerenja, čime se osigurava standardizirani pristup u njihovoj primjeni. Uvođenjem specifičnih pokazatelja održivosti u plan upravljanja destinacijom, turističke zajednice i nadležna tijela dobivaju alat za kontinuirano praćenje i prilagodbu strategija razvoja, s ciljem postizanja dugoročne održivosti i konkurentnosti na turističkom tržištu.

Turistička zajednica grada Vinkovaca je u ožujku i travnju 2025. godine provela istraživanje stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života. Sudjelovanje u anketi bilo je anonimno i povjerljivo, a rezultati

ovog istraživanja koriste se isključivo u svrhu analize i planiranja budućih aktivnosti vezanih uz upravljanje turizmom na području Vinkovaca. Destinacija je provela on-line istraživanje na platformi EUSurvey, dok je za izradu anketnog upitnika korišten predložak upitnika koje je pripremlilo Ministarstvo turizma i sporta. Za obradu prikupljenih podataka korišteni su alati dostupni u platformi EUSurvey.

Istovremeno, Turistička zajednica grada Vinkovaca je u ožujku i travnju 2025. godine provela istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji Vinkovci. Istraživanje je također provedeno na platformi EUSurvey, dok je za izradu anketnog upitnika također korišten predložak upitnika koje je pripremlilo Ministarstvo turizma i sporta. Sudjelovanje je bilo anonimno i povjerljivo.

Do kraja 2025. godine Turistička zajednica grada Vinkovaca ima u planu ponovno provesti ankete namijenjene lokalnom stanovništvu, turistima i jednodnevnim posjetiteljima. Ovaj dokument i rezultati istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života u Vinkovcima, kao i rezultati istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja, bit će naknadno ažurirani u slučaju ponovne provedbe spomenutih anketa.

Specifični pokazatelji održivosti, destinacija Vinkovci

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA LOKALNOG STANOVNIŠTVA (SZL – 1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji UN TOURISM – MST: Percepcija o negativnom i pozitivnom doprinosu turizma dobrobiti lokalnog stanovništva OECD: Indeks boljeg života
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 9 – Prilagodljiva infrastruktura, uključiva i održiva industrijalizacija i inovativnost Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji pozitivno percipiraju utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor u kvaliteti života lokalnog stanovništva. Održivim upravljanjem učincima turizma, koji se između ostalog mogu ogledati u ekonomskim, društvenim, okolišnim i infrastrukturnim promjenama, moguće je održati i unaprijediti kvalitetu života uslijed intenzivnog turističkog razvoja. Bolja percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji može doprinijeti i većoj podršci turističkom razvoju, dok pogoršanje percepcije signalizira potrebu pravodobnih prilagodbi u upravljanju turističkim razvojem kako bi se osigurala njegova održivost.
	Podpokazatelj i	– Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Zadovoljstvo životom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo životom u destinaciji u vansezonskom razdoblju
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Zadovoljstvo životom u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. Udio (%) ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni životom u destinaciji
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Svake četiri godine 2. Dva puta u jednoj godini (u sezoni i izvan visoke sezone), svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive	Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)	2029.	2033.	2037.	2041.
1. 56% smatra da turizam pomaže u unapređenju kvalitete života 2. 49% zadovoljno životom u Vinkovcima (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA KOJI IMAJU POZITIVNO ODNOSNO NEGATIVNO MIŠLJENJE O UTJECAJU TURIZMA NA IDENTITET MJESTA (SZL-3)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Pokazatelj C.5.1. Postotak stanovnika koji su zadovoljni utjecajem turizma na identitet odredišta UN TOURISM – MST: Percepcija učinaka turizma na kulturni identitet
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor; 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta u ukupnom broju stalnih stanovnika
	Opis i svrha	Percepcija učinaka turizma i stavovi koje lokalna zajednica ima prema turističkom razvoju usko su povezani s percepcijom identiteta mjesta. Promjene uslijed intenzivnog turističkog razvoja mogu uzrokovati gubitak autentičnosti mjesta i narušiti njegov kulturni identitet. Degradacija identiteta mjesta pridonosi negativnim reakcijama prema turistima i može smanjiti zadovoljstvo životom u mjestu. Identitet mjesta ujedno je i bitan faktor u privlačenju posjetitelja, koji sve češće traže autentično iskustvo i doživljaj lokalne kulture. S druge strane, interakcija s posjetiteljima može imati i pozitivan učinak na identitet mjesta, jačanjem društvene identifikacije kroz veću percepciju posebnosti unutar lokalne zajednice ili povećanu svijest o baštini.

	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta prema socio-demografskim pokazateljima			
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na autentičnost mjesta 2. Percepcija utjecaja turizma na očuvanje tradicije, običaja i kulture			
	Mjerna jedinica	1. i 2. Udio ispitanika			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. i 2. Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 74% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na autentičnost destinacije (ocjena 4 i 5 na skali 1-5) 2. 82% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na očuvanje tradicije, običaja i kulture (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA POD UMJERENIM ILI VISOKIM STRESOM OD TURIZMA (SZL – 4)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Znanstvena istraživanja: Jordan, E. J., Spencer, D. M., & Prayag, G. (2019). Tourism impacts, emotions and stress. <i>Annals of Tourism Research</i> , 75, 213-226. Gossling, S., McCabe, S., & Chen N. C. (2020). A socio-psychological conceptualisation of overtourism. <i>Annals of Tourism Research</i> , 84, 102976.
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma; 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su pod umjerenim ili visokim stresom od turizma u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis i svrha	Emocije i stres važni su elementi psihološkog blagostanja pojedinca pa time utječu i na kvalitetu života. Turizam može imati značajan utjecaj na emocije i stres koje doživljavaju lokalni stanovnici. Praćenje psiholoških ishoda turističkog razvoja bitan je element održivog upravljanja destinacijom, posebice u kontekstu prekomjernog turizma. Ignoriranje stresa kojeg turizam izaziva kod lokalnog stanovništva može smanjiti podršku turističkom razvoju u dugom roku i uzrokovati negativne posljedice po ljudsko zdravlje.
	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma prema socio-demografskim pokazateljima spol, dob, udaljenost prebivališta pojedinca od glavnih turističkih zona/atrakcija, uključenost u turističko gospodarstvo
Podaci	Naziv podataka	Percepcija stresa uzrokovanog turizmom

	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika pod visokom/umjerenom/niskom razinom stresa od turizma			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine – tijekom turističke sezone (u kolovozu ili rujnu)			
Metodologija izračuna pokazatelja		Procjena utjecaja turizma na razinu stresa kod lokalnog stanovništva provodi se pomoću standardiziranog upitnika subjektivne percepcije stresa (eng. Perceived Stress Scale, PSS) prilagođenog ispitivanju utjecaja turizma definiranim u smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
90 % nije osjećalo stres uzrokovan turizmom (ocjena 0 i 1 na skali 0-4)					

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

4.1. SWOT analiza

S ciljem sveobuhvatnog sagledavanja stadija razvoja te tržišnih okolnosti razvoja turizma u destinaciji Vinkovci, napravljena je SWOT analiza, koja pobliže analizira interne prednosti i nedostatke, kao i tržišne prijetnje i prilike za razvoj turizma u destinaciji. Kroz analizu su identificirani ključni elementi koji mogu poslužiti kao osnova za usmjeravanje daljnjeg razvoja, te specficiranje razvojnih projekata u svrhu daljnjeg tržišno i resursno osnovanog razvoja turizma.

SWOT analiza podijeljena je na unutarnje i vanjske faktore koji su sagledani kroz četiri ključna promatrana obilježja:

1. Resursi i atrakcije
2. Ljudski potencijali
3. Infrastruktura
4. Upravljanje i marketing.

Prednosti i nedostaci

Analizirani su unutarnji čimbenici koji oblikuju konkurentnost destinacije – njezine prednosti, ali i ograničenja koja usporavaju razvoj turizma. Fokus je stavljen na postojeće resurse, ljudske kapacitete, infrastrukturu te upravljanje i promociju.

Ključna tržišna privlačnost destinacije temelji se na iznimno bogatoj resursnoj osnovi, ponajprije kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini. Povijesna vrijednost prostora, očitovana u kontinuitetu naseljenosti i jedinstvenim arheološkim i kulturnim nalazištima, predstavlja značajan potencijal koji, unatoč svojoj vrijednosti, još uvijek nije u potpunosti turistički valoriziran. Turistička ponuda uvelike se oslanja na manifestacije, s naglaskom na tradicionalne događaje,

dok suvremena interpretacija resursa i razvoj novih turističkih proizvoda izostaje.

Unatoč postojanju gostoljubivog stanovništva i interesa dijela lokalne zajednice za razvoj turizma, nedostatak obrazovanog kadra i poduzetničkih inicijativa u turizmu predstavlja ozbiljno ograničenje za daljnji napredak. Kultura života i rada, kao dio lokalnog identiteta, još nije strateški uključena u turističku ponudu, a suradnja među dionicima na destinacijskoj razini ima potencijala za dodatni razvoj kroz projekata kao što su Živimo destinaciju Vinkovci.

Postojeća javna turistička infrastruktura pruža dobru osnovu za budući razvoj, no destinaciji nedostaju ključni elementi osnovne turističke infrastrukture – osobito kvalitetni i raznovrsni smještajni kapaciteti te sadržaji koji bi potaknuli veću potrošnju i produljenje boravka. Eno-gastronomska ponuda ostaje neiskorišten potencijal s obzirom na bogatu lokalnu tradiciju.

Iako destinacija ima predispozicije da se pozicionira kao mjesto dobre vrijednosti za novac, ona još nije jasno tržišno profilirana ni komunicirana. Ograničena ulaganja u razvoj turističkog identiteta i marketing dodatno utječu na slabu vidljivost na turističkom tržištu, što predstavlja jedan od ključnih izazova u daljnjoj fazi razvoja.

SWOT analiza - prednosti i nedostaci, destinacija Vinkovci

PROMATRANA OBILJEŽJA	INTERNI DESTINACIJSKI FAKTORI	
	PREDNOSTI	NEDOSTACI
RESURSI I ATRAKCIJE	• Bogata povijesno-kulturna baština- najpoznatije interpretirana kroz manifestaciju Vinkovačke jeseni • Povijesna vrijednost od europske važnosti - Najstarije naseljeno mjesto u Europi (osam tisuća godina neprekinutog života na prostoru grada), mjesto rođenja dva rimska cara • Bogati prirodni resursi područja	• Manjak novih turističkih proizvoda - snažan fokus na manifestacije • Izostanak suvremene interpretacije povijesne i kulturne baštine kroz turističke proizvode • Nedovoljna turistička valorizacija postojećih potencijala (povijesno-kulturno nasljeđe, kultura življenja, sportska događanja) • Sezonalnost glavnih resursa i atrakcija - Vinkovačke jeseni

LJUDSKI POTENCIJALI	• Gostoljubivo stanovništvo • Interes za razvoj turizma - TZ	• Slaba naseljenost u destinaciji • Nedostatan broj educiranih djelatnika u turizmu • Manjak interesa za razvoj turizma - grad, pružatelji usluga u turizmu iz privatnog sektora • Mali broj poduzetnika i malih obrtnika u turizmu i ugostiteljstvu • Nedostatak suradnje između dionika u turizmu
INFRASTRUKTURA	• Sjecište cestovnog i željezničkog prometa - motiv i u poznatom romanu s vlakom Orient Express	• Nedostatak smještajnih kapaciteta svih tipova i razina kvalitete, posebno u urbanim središtima • Skromna ugostiteljska ponuda, nedostatak interpretacije lokalne eno-gastro kulture • Nedostatak zabavnih sadržaja
UPRAVLJANJE I MARKETING	• Suradnja s lokalnim turističkim zajednicama u destinaciji te županijskom turističkom zajednicom	• Fokus isključivo na promociji manifestacija, ograničena financijska i operativna sredstava za ostatak ponude • Područja od potencijalnog interesa za turističku aktivaciju nisu u ingerenciji upravljanja TZ-a - Lovački dom Kunjevci, Šokački stan • Relativno ograničeni budžeti za upravljanje i marketing • Nedostatak prepoznatljivog turističkog identiteta

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

Prilike i prijetnje

U nastavku se razmatraju vanjski čimbenici koji utječu na razvoj destinacije - prvenstveno prilike koje proizlaze iz tržišnih trendova i strateškog okruženja, kao i prijetnje koje mogu ograničiti ili usporiti njezin rast.

Destinacija se nalazi u okruženju koje nudi niz razvojnih prilika, posebno u kontekstu sve izraženijeg interesa za kulturno-povijesnu baštinu i autentične doživljaje. Porast potražnje u predsezoni i posezoni, posebice vikendima, otvara prostor za produženje turističke godine, dok interpretacija lokalnog

načina života (Šokački stan), manifestacija (Advent u Vinkovcima) i aktivacija ostalih lokaliteta (Lovački dom Kunjevci) predstavljaju potencijal za diferencijaciju ponude u odnosu na ostale destinacije.

Postoji i sve izraženiji strateški fokus na razvoj kontinentalnog turizma na nacionalnoj razini, kao i mogućnosti financiranja nerazvijenih područja kroz europske i nacionalne programe. Dodatne prilike leže u povezivanju i objedinjavanju turističke ponude s destinacijama sličnih karakteristika unutar županije, čime se može postići snažniji tržišni nastup i konkurentnost.

Međutim, destinacija se istovremeno suočava s nizom prijetnji koje mogu usporiti ili ograničiti njezin razvoj. Ograničeni izvori vanjskog financiranja, kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj razini, usporavaju provedbu razvojnih projekata sukladno strateškim planovima. Turizam i dalje u velikoj mjeri ovisi o javnim izvorima sredstava, dok je interes privatnog sektora za ulaganja nizak, što otežava financijsku održivost i širenje ponude.

Sličnost turističkih proizvoda s ostalim destinacijama iz županije također stvara izazov u pozicioniranju, a negativni demografski trendovi u regiji dodatno opterećuju ljudske resurse i raspoloživost kadra u turizmu. Niska potražnja izvan glavnih sezonskih razdoblja dodatno naglašava potrebu za diverzifikacijom ponude i boljim strateškim upravljanjem razvojem.

SWOT analiza - prilike i prijetnje, destinacija Vinkovci

PROMATRANA OBILJEŽJA	TRŽIŠNI FAKTORI	
	PRILIKE	PRIJETNJE
RESURSI I ATRAKCIJE	• Komercijalna aktivacija potencijalnih resursa i atrakcija - Lovački dom Kunjevci, Šokački stan, Advent u Vinkovcima • Interpretacija autohtonog načina života - Slavonci poznati kao najbolji domaćini • Razvoj novih turističkih proizvoda i unaprjeđenje postojećih - kultura, gastro, Bosut • Porast potražnje posebice vikendom te u proljeće i jesen - dulja turistička potražnja • Snažna turistička potražnja za kulturno-povijesnom baštinom	• Sličnost turističkih proizvoda s ostalim destinacijama iz županije

LJUDSKI POTENCIJALI	• Nacionalni programi za jačanje konkurentnosti ljudskih potencijala u turizmu	• Negativni demografski trendovi u RH
INFRASTRUKTURA	• Realizacija razvojnih projekata u destinaciji sukladno planu upravljanja	• Nedostatak vanjskih sredstava za ulaganja u razvoj kvalitetne destinacijske suprastrukture • Manjak nacionalnih sredstava za provedbu razvojnih destinacijskih projekata sukladno planu upravljanja
UPRAVLJANJE I MARKETING	• Mogućnost financiranja za nerazvijena područja • Objedinjavanje turističke ponude s destinacijama u županiji sličnih resursa, te udružena promocija • Strateški nacionalni fokus na razvoj kontinentalnog turizma	• Niska turistička potražnja izvan glavnih razdoblja interesa • Visoka ovisnost o javnim izvorima financiranja, uz nedovoljno privatnih investicija

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Razvoj turizma u gradu Vinkovcima promatra se u kontekstu nacionalnih i županijskih strateških ciljeva te u skladu s lokalnim specifičnostima i razvojnim potencijalima. Sukladno Smjernicama za izradu planova upravljanja destinacijom, ovo poglavlje služi kao temelj za usklađivanje razvojnih aktivnosti s važećim strateškim dokumentima, s ciljem osiguravanja dugoročne održivosti, konkurentnosti i uravnoteženosti turističkog sektora.

Turizam u Vinkovcima razvija se na presjeku kulturne baštine, manifestacijskog potencijala, tradicije i urbanog identiteta. Iako se razvoj odvija unutar šireg strateškog okvira Vukovarsko-srijemske županije, specifičnosti Vinkovaca zahtijevaju poseban fokus i prilagodbu smjernica kako bi se učinkovito adresirali lokalni izazovi i iskoristile prilike.

Vizija Republike Hrvatske

Poštujući prirodno i kulturno naslijeđe i jedinstveni identitet svih regija, stvorit ćemo održiv cjelogodišnji turizam poželjan za investicije, rad i život, koji doprinosi skladnom gospodarskom razvoju Hrvatske.

Izvor: Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Narodne novine 2/2023

Vizija Vukovarsko-srijemske županije

Vukovarsko-srijemska županija je atraktivna i prepoznatljiva turistička destinacija koja kroz održivo upravljanje resursima, razvoj konkurentnih i autentičnih proizvoda te integraciju kulturne i prirodne baštine, ostvaruje turizam visoke dodane vrijednosti.

Izvor: Plan razvoja VSŽ 2021.–2027.

Vizija grada Vinkovaca

Grad Vinkovci će postati konkurentna i prepoznatljiva destinacija kulturnog i manifestacijskog turizma, razvijenog na temeljima autentičnosti, dostupnosti i integracije prirodne i kulturne baštine, s kvalitetnom infrastrukturom i turističkom ponudom koja potiče ostanak, dolazak i investicije.

Izvor: Strateški dokumenti razvoja grada Vinkovaca

U skladu sa *Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.), *Strategijom razvoja urbanog područja Vinkovci 2021.–2027.* te *Analizom stanja turizma za grad Vinkovce iz 2024. godine*, definiraju se sljedeća temeljna načela i ciljevi razvoja turizma. Ova načela i ciljevi predstavljaju operativni temelj za planiranje, provedbu i praćenje razvoja turizma, uzimajući u obzir gospodarske, društvene, kulturne i ekološke aspekte.

Opća načela razvoja turizma:

- Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine, s naglaskom na očuvanje identiteta, krajolika i okoliša
- Razvoj turizma kao integriranog dijela ukupnog društvenog i gospodarskog razvoja destinacije
- Poticanje cjelogodišnje turističke aktivnosti, osobito kroz kulturne, manifestacijske, poslovne i edukativne sadržaje
- Aktivno uključivanje lokalne zajednice u oblikovanje i provedbu turističke ponude
- Turizam koji doprinosi kvaliteti života lokalnog stanovništva te otpornosti destinacije na vanjske utjecaje
- Jačanje destinacijskog upravljanja kroz bolju koordinaciju institucija, sektora i dionika.

Ciljevi razvoja turizma:

- Pozicionirati turizam kao važan segment održivog gospodarskog razvoja grada Vinkovaca
- Povećati vidljivost i atraktivnost destinacije korištenjem digitalnih alata i inovativnih interpretacijskih rješenja
- Ulagati u kvalitetnu i diferenciranu smještajnu i javnu infrastrukturu s ciljem stvaranja „pametne“ i dostupne destinacije
- Jačati profil Vinkovaca kao destinacije kulturnog, manifestacijskog, eno-gastro i aktivnog turizma
- Povećati udio turista s višom potrošnjom i produljiti prosječno zadržavanje u destinaciji
- Unaprijediti suradnju svih dionika u turizmu i razvijati sustave upravljanja temeljenog na podacima i pokazateljima održivosti.

4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Strateški pravac

Analiza tržišnih potencijala grada Vinkovaca upućuje na jasan strateški pravac razvoja turizma temeljen na kulturno-povijesnim resursima, manifestacijama, aktivnom odmoru i integraciji u regionalnu destinacijsku ponudu. Kao dio trokutne rute Vukovar–Ilok–Vinkovci, grad Vinkovci ima jedinstvenu poziciju za

privlačenje domaćih i inozemnih turista koji traže autentična, edukativna i emocionalno snažna iskustva. Sintetiziran je strateški pravac i prioriteti plana upravljanja turizmom.

Pristup se temelji na održivom razvoju, valorizaciji kulturno-povijesne i prirodne baštine te jačanju turističke ponude kako bi se osiguralo ostvarenje definiranih strateških ciljeva.

Podloge za definiranje strateškog pravca:

- Nalazi analize stanja za grad Vinkovce koji potvrđuju snagu destinacije u domeni manifestacija, kulturne baštine, šetnica i nišnog aktivnog turizma
- Analiza resursne osnove specifično za grad Vinkovce, uključujući pregled glavnih atrakcija i manifestacija (Vinkovačke jeseni, Rimski dani, arheološka baština, rijeka Bosut, Kunjevci, itd.)
- Analiza strateške usklađenosti turističkih proizvoda u okviru urbanog područja Vinkovci s prioritetima županijskog i nacionalnog razvojnog okvira
- Analiza stupnja razvijenosti i atraktivnosti turističkih proizvoda na području grada Vinkovaca, s naglaskom na smještajne kapacitete, javnu turističku infrastrukturu i ugostiteljsku ponudu.

Strateški pravac turizma Vinkovaca oslanja se na sljedeće nacionalno i županijski prepoznate prioritetne turističke proizvode, koji su ujedno prepoznati kao potencijali u dokumentima *Strategije razvoja održivog turizma do 2030.* i *Plana razvoja VSŽ 2021.–2027.*:

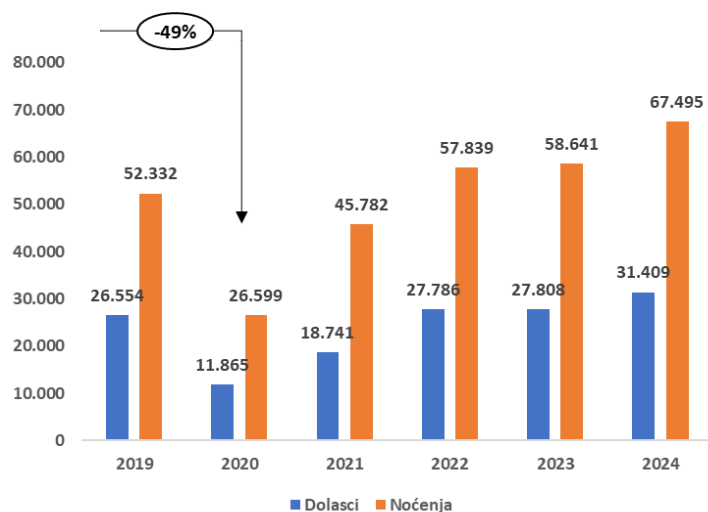
- Kulturni turizam
- Aktivni turizam
- Eno-gastronomski turizam
- Agroturizam
- Turizam na rijekama i jezerima.

Analitički uvid u tržišne potencijale i usmjerenja

Prema podacima iz poglavlja *Analiza stanja* (graf ispod), grad Vinkovci je u 2024. godini ostvario 31.409 dolazaka i 67.495 noćenja, s prosječno 2,15 noćenja

po dolasku. Udjel stranih turista iznosio je 40 %, dok 60 % noćenja ostvaruju domaći gosti. Unatoč manjem udjelu stranih gostiju, bilježi se stabilan porast dolazaka iz inozemstva, osobito s tržišta Njemačke, Italije, Slovenije i Kine.

Dolasci i noćenja u gradu Vinkovci, 2019. - 2024.

Izvor: eVisitor, obrada autora.

Sezonska potražnja posebno je izražena tijekom rujna, u vrijeme održavanja manifestacije Vinkovačke jeseni, no istovremeno je prepoznata i stabilna razina potražnje tijekom proljeća i jeseni, što predstavlja temelj za daljnji razvoj cjelogodišnje turističke ponude. Relativno niska sezonalnost u usporedbi s nacionalnim prosjekom dodatno potvrđuje potencijal za razvoj kulturnog, poslovnog i edukativnog turizma izvan glavne sezone.

U dokumentu su prepoznati sljedeći ključni tržišni trendovi i potencijali:

- Porast interesa za manifestacijske i kulturne sadržaje, s dominantnom pozicijom Vinkovačkih jeseni koje privlače preko 150.000 posjetitelja godišnje
- Razvoj i potražnja za aktivnim i rekreativnim sadržajima, osobito šetnje uz rijeku Bosut, biciklističke rute (Srijem) i edukativne ture (npr. eko-obilasci Kunjevac)

- Uloga muzeja, arheoloških lokaliteta (Sopot, Kamenica) i kulturnih institucija u formiranju identiteta destinacije i autentičnih doživljaja
- Jačanje lokalne ponude i uključenost zajednice, kroz ugostiteljsku ponudu, OPG-ove, suvenirnice, kulturne udruge i volonterske inicijative
- Sve veći značaj digitalne prezentacije i vidljivosti, uz potrebu daljnjeg razvoja sustavne online promocije i interpretacijskih alata.

Pozicioniranje destinacije u kontekstu tržišnih prilika i identiteta

Vinkovci se pozicioniraju kao kulturno-manifestacijska destinacija snažnog identiteta, utemeljenog na kontinuitetu života duljem od 8.000 godina, značajnim arheološkim nalazištima i manifestacijama koje okupljaju stotine tisuća posjetitelja. Vinkovačke jeseni, kao najveća manifestacija izvornog hrvatskog folklora, predstavljaju snažnu platformu za promociju destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Destinacijski identitet Vinkovaca dodatno jačaju:

- Autentična urbana jezgra, arheološki i muzejski sadržaji
- Povezanost s rijekom Bosut i blizina Dunava
- Pozicioniranost unutar regionalne mreže trokut-rute Vinkovci–Vukovar–Ilok.

Takva pozicija omogućuje tematsko povezivanje i kreiranje turističkih proizvoda koji nadilaze administrativne granice te doprinose stvaranju konkurentne regije doživljaja i kulturne interpretacije.

Prioritetni turistički proizvodi, u skladu s Planom razvoja VSŽ i Strategijom razvoja turizma RH do 2030.:

- Kulturni turizam – arheološka nalazišta (Sopot, Kamenica), gradski muzej, barokna jezgra, kulturne institucije, manifestacije
- Aktivni turizam – šetnice uz Bosut (Sopot), biciklističke rute (npr. Srijem), izletišta i lovišta (Kunjevci)
- Eno-gastronomski turizam – lokalni OPG-ovi, ponuda tradicionalnih jela i proizvoda (kulen, med, vino), gastro-festivali

- Turizam na rijekama i jezerima – potencijal za interpretaciju vodene baštine i povezivanje s Dunavom i budućom riječnom lukom.

U SWOT analizi destinacije Vinkovci prepoznati su sljedeći izazovi:

- Nedovoljna integracija arheoloških resursa u turističke proizvode i iskustvene ture
- Potreba za unapređenjem digitalne prezentacije kulturne baštine i suvremenih interpretacijskih alata
- Ograničen broj smještajnih jedinica viših kategorija i manjak sadržaja u višem cjenovnom i kvalitativnom segmentu

Pozitivni trendovi i razvojni potencijali:

- Unaprjeđenje manifestacijske i kulturne ponude – porast broja događanja i bolje strukturiranje programa
- Digitalna promocija kroz društvene mreže, turistički web i online kampanje – TZ Vinkovci među najaktivnijima u regiji
- Uključivanje lokalne zajednice i civilnog sektora u kulturne i turističke aktivnosti.

Dodatno, digitalna tranzicija i ulaganja u održivu infrastrukturu predstavljaju strateške pravce u smjeru održivosti. Ulaganja u digitalne alate za promociju i interpretaciju baštine (mobilne aplikacije, virtualne ture), uz razvoj održive infrastrukture i načina prijevoza, dodatno pozicioniraju grad Vinkovce kao održivu destinaciju. Kroz pozicioniranje na sjecištu kulturnih koridora, snažan narativ o tradiciji i kontinuitetu te ulaganja u suvremenu prezentaciju sadržaja, grad Vinkovci se razvija kao manja, ali sadržajno bogata destinacija s autentičnim identitetom i potencijalom za visoku emocionalnu povezanost posjetitelja s prostorom.

4. 3. 1. Prioritetna područja za razvoj

Ublažavanje sezonalnosti i produženje turističke potrošnje

Za razliku od obalnih destinacija u Republici Hrvatskoj, koje su izrazito sezonski orijentirane, grad Vinkovci i šira regija bilježe ravnomjerniju raspodjelu turističke aktivnosti tijekom godine. Najveća potražnja u destinaciji

koncentrirana je u rujnu, tijekom održavanja manifestacije Vinkovačke jeseni, ali i tijekom proljetnih i ranih jesenskih mjeseci. Ljetni mjeseci, koji čine vrhunac sezone na nacionalnoj razini, u slučaju Vinkovaca nisu najaktivniji, što ukazuje na drugačiji profil potražnje i otvara mogućnosti za usmjereni razvoj cjelogodišnjeg turizma.

Prema podacima iz analize stanja, u 2024. godini Vinkovci su ostvarili 31.409 dolazaka i 67.495 noćenja, s prosječnim trajanjem boravka od 2,15 noći. Ovakav profil potražnje, uz stabilan udio domaćih gostiju koji čine 60 % svih noćenja, potvrđuje potencijal za strateško pozicioniranje destinacije kroz selektivne oblike turizma koji nisu isključivo vezani uz sezonske obrasce ponašanja posjetitelja.

Takva usmjerenost u potpunosti je usklađena s načelima iz dokumenta Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske, koji naglašava važnost oblikovanja atraktivnih i tematski diferenciranih proizvoda temeljenih na lokalnim resursima i identitetu destinacije, s ciljem smanjenja sezonalnosti i povećanja turističke potrošnje tijekom cijele godine.

U kontekstu grada Vinkovaca, ključne pretpostavke za ublažavanje sezonalnosti uključuju razvoj kulturnog i manifestacijskog turizma, s naglaskom na postojeće manifestacije koje imaju regionalnu i nacionalnu prepoznatljivost, poput Vinkovačkih jeseni, Rimskih dana i Pekmezijade. Nadalje, rekreativne mogućnosti uz rijeku Bosut, biciklističke rute te moguća ponuda dodatnih tematskih ruta i boravka u prirodi, dopunjuju kulturne sadržaje te pružaju mogućnost za privlačenje posjetitelja u različitim dijelovima godine.

Osim razvoja samog sadržaja, važan je i proces digitalne interpretacije i promocije resursa, kako bi se omogućila nova vrijednost postojećim atrakcijama i povećala njihova dostupnost različitim profilima posjetitelja, uključujući i one koji traže personalizirane i samostalne oblike posjećivanja destinacije. U tom smislu, digitalna prezentacija baštine, interpretacijski centri te integracija informacija putem mobilnih aplikacija predstavljaju alat za stvaranje dodatne vrijednosti bez dodatnog opterećenja na fizičku infrastrukturu.

Konačno, ravnomjernija distribucija turističkog prometa tijekom godine pridonosi boljoj iskoristivosti ljudskih resursa, stabilnijem poslovanju turističkih dionika te smanjenju negativnog utjecaja na okoliš. To je ujedno i jedan od strateških ciljeva iz Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030., koja snažno ističe potrebu za produženjem turističke sezone kroz razvoj autentičnih, održivih i lokalno utemeljenih proizvoda koji imaju sposobnost generiranja dodatne potrošnje i produženog boravka gostiju.

Usklađivanje opsega turističkog prometa s vrijednosnim učinkom

Turistički promet u Vinkovcima još je uvijek umjerenog volumena, no pokazuje stabilan rast i potencijal za jačanje ekonomske vrijednosti. Prema podacima iz analize stanja, u 2024. godini ostvareno je 31.409 dolazaka i 67.495 noćenja, s prosječnim trajanjem boravka od 2,15 noći po dolasku. Većinu noćenja, točnije 60 %, ostvaruju domaći gosti, dok 40 % noćenja ostvaruju strani gosti (Analiza stanja, poglavlje 1.1.).

Unatoč rastu, broj noćenja po postelji iznosi 53, što je znatno ispod državnog prosjeka od 80 noćenja po postelji (Analiza stanja, poglavlje 1.1.). To ukazuje na neiskorištenost kapaciteta te nužnost usmjerenog razvoja ponude koja će omogućiti veću učinkovitost i veći prihod po turističkoj jedinici kapaciteta.

U skladu s time, stvaranje većeg ekonomskog učinka uz kontrolirani rast volumena moguće je kroz:

- Razvoj turističkih proizvoda s višom dodanom vrijednošću, kao što su kulturni turizam, interpretacijski sadržaji i manifestacije visoke prepoznatljivosti (npr. Vinkovačke jeseni)
- Jačanje kapaciteta viših kategorija smještaja, osobito u segmentu hotela i tematskog privatnog smještaja s dodatnim sadržajima (npr. sauna, wellness)
- Unaprjeđenje turističke infrastrukture i uslužnosti, uključujući informacijske točke, digitalne alate i signalizaciju.

U ovom trenutku, nema javno dostupnih podataka Satelitskog računa turizma (TSA) koji su specifični za Vinkovce. Međutim, Republika Hrvatska razvija Sustav satelitskih računa održivog turizma (TSSA) koji će po prvi puta omogućiti integrirani prikaz ekonomskih, društvenih i okolišnih učinaka turizma. Projekt TSSA se provodi u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026., u suradnji s Institutom za turizam, a do 2026. godine planiran je izračun pokazatelja na regionalnoj i županijskoj razini (Sustav satelitskih računa održivog turizma RH, iztg.hr).

Po uspostavi Sustava satelitskih računa održivog turizma Republike Hrvatske (TSSA), očekuje se integracija proširene bilance učinaka turizma na razini županija, uključujući i Vinkovce. Do tada, procjena vrijednosnog učinka turizma temelji se na dostupnim kvantitativnim pokazateljima: broju noćenja, prosječnoj duljini boravka, strukturi gostiju prema porijeklu te kvaliteti i raznolikosti smještajne i doživljajne ponude. Naglasak je stavljen na povećanje prosječne potrošnje po posjetitelju, ne samo kroz povećanje volumena, već kroz rast kvalitete, diferencijacije i ukupne vrijednosti turističkog iskustva.

Takav pristup potpuno je u skladu sa *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. te Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.), koje naglašavaju potrebu za upravljanjem turizmom kroz učinkovitost, održivost i stvaranje dodane vrijednosti u destinaciji.

Podizanje standarda smještaja i razine uslужnosti

Prema analizi stanja, grad Vinkovci raspolaže s ukupno 444 smještajna objekta s 960 stalnih postelja, odnosno 1129 stalnih postelja prema podacima Turističke zajednice (Analiza stanja, poglavlje 1.1.). Struktura smještaja jasno pokazuje dominaciju privatnog smještaja i objekata niže kategorizacije, pri čemu je kvalitativna ponuda hotela i hostela ocijenjena kao ograničena, bez značajnijih primjera inovativnosti, dodatnih sadržaja i dodane vrijednosti.

Otpriblike jedna trećina smještajnih postelja nalazi se u hotelima, dok ostatak čine hosteli i privatni smještaj. Iako postoje pozitivni primjeri apartmana visoke kategorizacije s dodatnim sadržajima poput bazena, sauna i wellnesa, većina ponude ostaje u okviru osnovnog i funkcionalnog smještaja, bez

elemenata koji odgovaraju zahtjevima viših tržišnih segmenata (Analiza stanja, poglavlje 1.1.).

U cilju transformacije destinacije u konkurentnu, cjelogodišnju i održivu, potrebno je usmjeriti napore u sljedećim područjima:

- Poticati ulaganja u objekte višeg standarda, s naglaskom na održivi dizajn, energetska učinkovitost i integraciju dodatnih sadržaja (npr. wellness, konferencijske dvorane, interpretacijski prostori)
- Proširiti smještajne kapacitete namijenjene posebnim oblicima turizma, uključujući kulturni, rekreativni i manifestacijski turizam, za koji destinacija ima potvrđene resurse i potražnju
- Povećati profesionalizaciju uslužnog sektora kroz provedbu programa edukacije, licenciranja i umrežavanja pružatelja usluga
- Digitalizirati i standardizirati usluge, osobito u segmentu online rezervacija, prikaza kapaciteta na nacionalnim i međunarodnim platformama te sustava praćenja zadovoljstva gostiju.

Podizanje razine uslužnosti zahtijeva paralelno ulaganje u:

- Sustavno obrazovanje kadrova u turizmu, uključujući znanja iz područja komunikacije, gastronomije, vodičkih i interpretacijskih vještina
- Unapređenje dodatnih sadržaja unutar objekata, s fokusom na boravak, doživljaj i produljenje vremena zadržavanja gosta
- Razvoj suvremenih modela rezervacijskih i komunikacijskih sustava, posebno za male pružatelje usluga i privatne iznajmljivače, kako bi se podigla razina dostupnosti i konkurentnosti ponude.

Prema *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, unapređenje kvalitete smještaja i usluge, posebno na kontinentu, ključan je preduvjet za uravnotežen regionalni razvoj, jačanje potrošnje po gostu te postizanje većeg stupnja zadovoljstva i lojalnosti posjetitelja. Smjernice Ministarstva turizma i sporta dodatno naglašavaju važnost podizanja standarda u svrhu bolje pozicioniranosti destinacija koje trenutno imaju dominaciju osnovne, cjenovno osjetljive ponude, kao što je slučaj u Vinkovcima. U tom kontekstu, podizanje kvalitete nije samo pitanje fizičkih

kapaciteta, već cjelokupnog sustava vrijednosti u turizmu – od edukacije i infrastrukture, do digitalne prisutnosti i emocionalnog doživljaja gosta.

Jačanje organizacijskih kapaciteta i inovacija turističke ponude

U okviru unapređenja organizacijskih kapaciteta, Turistička zajednica grada Vinkovaca djeluje samostalno te kontinuirano radi na jačanju vlastitih resursa i učinkovitijem upravljanju destinacijom. Sukladno odredbama članka 23. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), turističke zajednice imaju mogućnost udruživanja radi racionalizacije poslovanja, jačanja sinergijskih učinaka i učinkovitijeg destinacijskog upravljanja, ako se u budućnosti za to ukaže potreba.

U tom kontekstu, Turistička zajednica grada Vinkovaca sudjeluje u zajedničkim aktivnostima i koordinaciji s Turističkom zajednicom Vukovarsko-srijemske županije, što omogućuje bolju raspodjelu resursa, zajednički razvoj promocijskih kampanja i strateško planiranje na višoj razini. Time se već sada operacionalizira pristup koji predviđaju Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta, 2024), s ciljem formiranja funkcionalnijeg sustava upravljanja turizmom u destinacijama koje dijele resurse, publiku i izazove.

U području inovacija turističke ponude, smjernice razvoja proizlaze iz prioriteta definiranih u *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* (poglavlje 2.3.), *Nacionalnog plana razvoja održivog turizma do 2027.* (cilj C4, mjere C4.1 i C4.3), kao i specifičnih nalaza iz Analize stanja ovoga dokumenta (poglavlja 1.2., 1.3., 1.7. i 1.11.), gdje se ukazuje na postojeće elemente digitalne prezentacije, potencijal storytelling pristupa, prisutnost specifičnih ruta te važnost uključivanja zajednice u oblikovanje ponude.

Slijedom toga, sljedeće smjernice predstavljaju ključne pravce inovacija u destinaciji:

- Razvoj digitalne interpretacije kulturne baštine, uključujući storytelling pristupe i korištenje multimedijalnih sadržaja u prostoru muzeja, lokaliteta poput Sopota te šetnica uz Bosut

- Uspostava tematskih ruta koje povezuju kulturne i prirodne resurse s eno-gastronomskom ponudom, poput kombinacije šetnica, manifestacija i OPG-ova
- Uvođenje novih modela distribucije turističke ponude kroz digitalne kanale, virtualne ture i online alate za interpretaciju
- Jačanje kapaciteta lokalnih dionika kroz obrazovne programe, osobito u području kulturne interpretacije, vođenja tura, online marketinga i održivog menadžmenta.

Implementacijom ovih mjera jača se konkurentnost destinacije, podiže kvaliteta doživljaja, produžuje vrijeme zadržavanja turista i smanjuje ovisnost o pojedinačnim manifestacijama ili sezonskim tokovima.

4.4. Identificiranje ciljeva

Ciljevi razvoja turizma u Vinkovcima definirani su kroz usklađenje s ključnim nacionalnim i regionalnim strateškim dokumentima, posebno *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, *Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027.* te *Strategijom razvoja urbanog područja Vinkovci za financijsko razdoblje 2021.–2027.* Prema lokalnoj strategiji, istaknuta su dva glavna strateška cilja koja su izravno povezana s razvojem turizma:

1. Očuvanje, obnova i unaprjeđenje kvalitete urbanog, ruralnog i prirodnog okoliša te javnih površina
2. Društvena revitalizacija kroz potporu kulturi, društvenom životu i sportu (Strategija razvoja urbanog područja Vinkovci 2021.–2027.).

Kao temeljna okosnica turističkog pozicioniranja definirana su četiri ključna turistička proizvoda:

1. Kulturni turizam – s osloncem na bogatu kulturno-povijesnu baštinu, muzeje, arheološka nalazišta i manifestacije
2. Eno-gastro turizam – valorizacija tradicionalne slavonske gastronomije i vina kao turističkih aduta
3. Turizam sporta i rekreacije – razvoj ponude za aktivni boravak u prirodi

4. Manifestacije – brendiranje događanja poput Vinkovačkih jeseni kao turističkih atrakcija.

Povrh strateških ciljeva, Vinkovci su kroz dokument *Urbano Područje Vinkovci: Strategija razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027.* definirali sljedeće prioritetne turističke proizvode kroz koje isporučuje svoju turističku ponudu.

Prioritetni turistički proizvodi, destinacija Vinkovci

Područje	RH	VSŽ	Vinkovci
<i>Strateški dokument/ turistički proizvod</i>	Strategija održivog turizma RH do 2030. i Nacionalni plan održivog turizma do 2027.	Plan Razvoja VSŽ 2021.-2027.	URBANO PODRUČJE VINKOVCI, Strategija razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027.
Kulturni turizam	DA	DA	DA
Aktivni turizam	DA	DA	DA
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	DA
Zdravstveni turizam	DA	NE	NE
Sportski turizam	DA	NE	NE
Agroturizam	DA	DA	NE
Gradski turizam	DA	NE	NE
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	NE
Lovni turizam	DA	NE	NE
Poslovni turizam (MICE)	DA	NE	NE
	Prioritet na temelju strateškog dokumenta		
	Potencijal kroz resursnu osnovu		

Izvor: Relevantni nacionalni, regionalni i lokalni strateški dokumenti, obrada autora.

Ovi ciljevi korespondiraju s nacionalnim razvojnim prioritetima u turizmu, osobito u kontekstu ravnomjernijeg prostornog i vremenskog razvoja turizma. Kako se navodi u *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, poseban fokus stavlja se na kontinentalnu Hrvatsku, gdje se kroz razvoj

posebnih oblika turizma, kao što su kulturni, eno-gastro, sportski i aktivni turizam, stvara preduvjet za dugoročno održivo pozicioniranje destinacije.

Vinkovci kao grad već posjeduju ravnomjerniju sezonsku raspodjelu turističke potražnje, s naglaskom na proljetno i jesensko razdoblje, što omogućuje pozicioniranje kao cjelogodišnja destinacija. Time se izravno podupire nacionalni strateški cilj repozicioniranja Hrvatske kao autentične i održive destinacije turizma tijekom cijele godine.

Razvoj turističkih proizvoda i usluga u Vinkovcima treba pratiti dodatne smjernice:

- Valorizacija kulturne i prirodne baštine, uključujući arheološka nalazišta, gradsku jezgru, rijeku Bosut i manifestacije, uz primjenu digitalnih rješenja i storytelling pristupa
- Povećanje kvalitete smještajne i ugostiteljske ponude, posebno u višim kategorijama, čime se jača kapacitet destinacije da privuče turiste s većom potrošnjom
- Razvoj javne turističke infrastrukture koja koristi i lokalnoj zajednici te podupire daljnja privatna ulaganja (npr. interpretacijski centri, šetnice, odmorišta, rekreacijske zone)
- Stvaranje kratkih lanaca opskrbe i jače uključivanje lokalnih proizvođača u turističku ponudu, čime se jačaju multiplikativni učinci na gospodarstvo
- Unaprjeđenje prometne i zračne dostupnosti, kao osnove za jaču integraciju na šira tržišta i povezivanje s turistima višeg dohotka, sukladno prioritetima definiranim u Nacionalnom planu.

Kao što se naglašava u smjernicama Ministarstva turizma i sporta, održivi razvoj turizma u kontinentalnim sredinama poput Vinkovaca mora biti inkluzivan, teritorijalno uravnotežen i temeljen na lokalnim vrijednostima. Vinkovci u tom pogledu imaju čvrste preduvjete – od resursne osnove i pozicioniranja unutar regionalnih ruta, do kapaciteta zajednice za razvoj sadržaja u suradnji s javnim i privatnim sektorom.

4.5. Mjere i aktivnosti

U cilju operativne razrade strateških ciljeva definiranih u prethodnom poglavlju, plan upravljanja destinacijom Vinkovci koristi isti strukturirani okvir mjera kao i plan upravljanja destinacijom Vukovarsko-srijemska županija. Tako se osigurava usklađenost strateških intervencija na lokalnoj i regionalnoj razini, kao i prepoznatljivost u komunikaciji prema nadležnim tijelima i izvorima financiranja.

Sljedećih šest mjera iz županijskog okvira potvrđene su kao relevantne za Vinkovce, prema klasifikaciji iz projektne tablice koja uključuje 17 identificiranih projekata.²

Mjera 2: Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture

Cikloturizam je identificiran kao važan element održivog i aktivnog turizma. Mjera uključuje jačanje postojeće biciklističke infrastrukture te razvoj novih staza povezanih s tematskim i prirodnim resursima.

Projekti:

- Biciklističke staze grada Vinkovaca
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci).

Mjera 3: Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova

Tematske rute i parkovi omogućuju interpretaciju kulturnih, povijesnih i prirodnih vrijednosti destinacije. Mjera podupire diferencijaciju ponude i stvaranje novih turističkih doživljaja.

Projekti:

- Arheološki park Sopot

² Mjera 1 - Razvoj kulturne infrastrukture i interpretacijskih centara i Mjera 5 - Razvoj sportsko-rekreacijskih i lječilišnih kapaciteta nisu zastupljene među projektima za destinaciju Vinkovci.

- Vinkovačke jeseni
- Projekt "Vinkovci – Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno".

Mjera 4: Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta

Mjera obuhvaća ulaganja u nove oblike smještaja i infrastrukture visoke dodane vrijednosti, uključujući kampove, hostele i posebne tematske sadržaje.

Projekti:

- Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje
- Šokački stan – Izgradnja smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra.

Mjera 6: Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija

Ova mjera obuhvaća revitalizaciju javnih prostora, stvaranje atraktivnih punktova i poboljšanje pristupa turističkim atrakcijama.

Projekti:

- Pristanište riječne marine – lokacije: Sopot, Centar i Trbušanci
- Obavljanjem gradskog središta osigurava se privlačan prostor za turizam
- Obnova i uređenje crkve sv. Ilije na Meraji i Trga sv. Ilije u Vinkovcima.

Mjera 7: Zeleni i održivi razvoj turističkih prostora

Odgovor na klimatske izazove i zelenu tranziciju. Mjera uključuje uređenje parkova, sadnju drvoreda, korištenje obnovljivih izvora energije i održivih materijala u turističkoj infrastrukturi.

Projekti:

- Park Papuk.

Mjera 8: Ostale inicijative za održivi i pametan turizam

Mjera uključuje projekte koji ne pripadaju striktno prethodnim kategorijama, ali doprinose ciljevima održivosti, atraktivnosti i pametnog razvoja destinacije.

Projekti:

- Podrška digitalizaciji kulturnog sadržaja u funkciji razvoja turizma
- Živimo destinaciju Vinkovci – projekt.

Svaka od mjera i pripadajućih projekata predstavlja temelj za ostvarenje strateških ciljeva utvrđenih ovim Planom te pridonosi održivom i integriranom razvoju turizma u Vinkovcima.

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

Sukladno Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje definira uloge i odgovornosti glavnih dionika u procesu razvoja turizma u Vinkovcima te daje preporuke za koordinirani i učinkovit pristup provedbi strateških ciljeva.

Turistička zajednica grada Vinkovaca, u skladu sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), ima ulogu koordinatora razvoja turizma te poticatelja i inicijatora projekata, osobito u domeni kulturnog i doživljajnog turizma. U skladu s time, turistička zajednica djeluje kao nositelj projekata koji se odnose na razvoj turističkih proizvoda poput interpretacijskih centara, kulturnih ruta i promocije destinacije, dok jedinice lokalne samouprave (Grad Vinkovci) preuzimaju ulogu nositelja infrastrukturnih projekata, čime se osigurava prirodna i funkcionalna podjela odgovornosti unutar sustava.

S jedne strane, među identificiranim projektima jasno je vidljivo da su kulturni projekti, poput Arheološkog parka Sopot, manifestacije Rimski dani ili razvoja muzejske infrastrukture (Muzej Vinkovačkih jeseni), u nadležnosti turističke zajednice ili se provode u uskoj suradnji s turističkom zajednicom kao savjetodavnim ili partnerskim tijelom. S druge strane, veći infrastrukturni projekti poput izgradnje biciklističkih staza, razvoja smještajnih kapaciteta i urbanih zona provode se kroz sustav lokalne samouprave - Grad Vinkovci, te uz podršku Vukovarsko-srijemske županije.

Kroz identificirane mjere i projekte, jasno se vidi da sustav funkcionira na temelju partnerskog modela u kojem:

- Turistička zajednica grada Vinkovaca inicira i koordinira tematske i kulturne projekte
- Grad Vinkovci osigurava provedbu infrastrukturnih ulaganja

- Lokalni dionici (muzeji, udruge, obrazovne institucije, privatni sektor) sudjeluju u oblikovanju sadržaja i održivosti projekata
- Vukovarsko-srijemska županija i nacionalna razina podupiru provedbu kroz strateške dokumente, sufinanciranje i regulatorni okvir.

Ovakav model osigurava provedbu integriranog turističkog razvoja u skladu s nacionalnom *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine* te *Planom razvoja Vukovarsko-srijemske županije*. Primjena ovog koordiniranog pristupa također je u skladu s preporukama iz smjernica koje ističu važnost "uspostavljanja suradnje i koordinacije između turističkih zajednica, jedinica lokalne i područne samouprave, lokalnih zajednica, gospodarstvenika i civilnog sektora radi provedbe mjera iz Plana upravljanja destinacijom" (Smjernice i preporuke za dionike razvoja). Doprinos svih dionika posebno je izražen u fazi izrade Plana, gdje su kroz konzultacije i participaciju definirani razvojni prioriteti i konkretizirani projekti.

Konačno, ukupna vrijednost infrastrukturnih i razvojnih projekata koji su obuhvaćeni mjerama iznosi gotovo 20 milijuna eura, što potvrđuje ozbiljnost pristupa i predanost svih razina upravljanja u ostvarivanju ciljeva turističkog razvoja grada Vinkovaca. Primjeri većih ulaganja uključuju izgradnju biciklističke infrastrukture, razvoj kamp/glamping zone, digitalizaciju ponude te kulturne manifestacije i tematske sadržaje.

Svi ovi procesi ukazuju na jasno definiranu podjelu odgovornosti i ulogu svakog dionika te doprinose stvaranju preduvjeta za dugoročan, integriran i održiv razvoj turizma u Vinkovcima. U tom kontekstu, iznimno je važno osigurati kontinuiranu međusobnu komunikaciju, razmjenu informacija i redovitu evaluaciju provedbe kako bi se pravovremeno reagiralo na izazove u provedbi pojedinih projekata te dodatno osnažilo povjerenje i suradnja među dionicima na svim razinama.

Važno je naglasiti da pojedine aktivnosti i smjernice definirane u ovom Planu već djelomično ili u potpunosti provode pojedini dionici, uključujući Turističku zajednicu i druge lokalne aktere. Ukoliko su određeni mehanizmi koordinacije, promocije, edukacije ili praćenja već uspostavljeni – nužno je njihov daljnji razvoj i održavanje, uz osiguranje resursa i institucionalne podrške. U

slučajevima gdje provedba još nije započela ili nije strateški prioritet u ovom trenutku, preporučuje se fokusirati na komponente Plana koje otvaraju najveće razvojne mogućnosti u srednjoročnom razdoblju. Ovakav fleksibilan pristup omogućava svakom dioniku da racionalno upravlja vlastitim kapacitetima, a istovremeno doprinosi usklađenom i ciljanom razvoju turističke destinacije.

5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Za Grad Vinkovce kao jedinicu lokalne samouprave, smjernice i preporuke za razvoj turizma obuhvaćaju nekoliko ključnih područja:

1. Opći smjer razvoja turizma

- **Pozicioniranje Vinkovaca kao kulturnog i manifestacijskog odredišta:** Grad treba kontinuirano promovirati svoj kulturni i povijesni značaj, s naglaskom na arheološku baštinu, manifestacije poput Vinkovačkih jeseni, baroknu jezgru i muzejske institucije.
- **Edukacija i promocija turističkih resursa:** Potrebno je razvijati edukacijske programe za turističke djelatnike, vodiče i druge dionike, usmjerene na specifičnosti kulturne i prirodne ponude Vinkovaca.
- **Razvoj održivog turizma:** Treba poticati razvoj ekološkog, kulturnog i aktivnog turizma, uz očuvanje prirodne i kulturne baštine i promicanje održivih praksi.

2. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

- **Povezivanje s drugim destinacijama:** Nastaviti s razvojem i unapređenjem cestovne i željezničke infrastrukture. Iskoristiti prednosti modernizacije željezničkog čvora Vinkovci i potencijal buduće riječne luke.
- **Povećanje kapaciteta smještaja:** Kroz mjere potpora i poticanja investicija unaprijediti kvalitetu i raznolikost smještajnih objekata, osobito u višim kategorijama.
- **Revitalizacija komunalne infrastrukture:** Nastaviti ulaganja u javne prostore, šetnice uz Bosut, urbane parkove, sanitarne čvorove, parkinge i

biciklističke staze, s ciljem stvaranja atraktivnog i funkcionalnog turističkog okruženja.

- **Poboljšanje turističke infrastrukture:** Unaprijediti turističku signalizaciju i označavanje znamenitosti u gradu, uključujući postavljanje digitalnih info točaka i interaktivnih vodiča. Potrebno je poticati razvoj biciklističkih i pješačkih ruta te njihovo povezivanje sa šetnicama uz Bosut i drugim prirodnim lokalitetima, čime se doprinosi boljoj orijentaciji, većoj dostupnosti atrakcija i kvalitetnijem doživljaju destinacije.

3. Upravljanje kulturnom baštinom

- **Očuvanje i restauracija kulturnih spomenika:** Nastaviti s projektima obnove barokne jezgre, crkava i drugih značajnih objekata.
- **Interpretacija kulturne baštine:** Razviti interaktivne interpretacijske centre i digitalne vodiče koji prikazuju bogatu kulturnu i arheološku povijest grada.
- **Integracija kulturnih programa:** Povezati postojeće i nove kulturne manifestacije s promocijom destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

4. Upravljanje sportskom infrastrukturom

- **Razvoj sportskih objekata i sadržaja:** Unaprijediti postojeće sportske terene, rekreativne zone poput kupališta Banja te sadržaje uz rijeku Bosut.
- **Poticanje sportskog turizma:** Organizirati sportske događaje i turnire koji će privući goste kroz cijelu godinu.

5. Povezivanje s lokalnom zajednicom

- **Suradnja s lokalnim poduzetnicima:** Grad treba poticati suradnju s privatnim sektorom na razvoju turističke ponude (npr. OPG-ovi, restorateri, iznajmljivači).
- **Podrška lokalnim inicijativama:** Omogućiti potporu kulturnim i turističkim udrugama koje doprinose očuvanju tradicije i jačanju turističkog proizvoda.

6. Digitalna transformacija u turizmu

- **Digitalna promocija:** Aktivno koristiti digitalne platforme, društvene mreže i online marketing kako bi se povećala prepoznatljivost Vinkovaca.
- **Pametna turistička infrastruktura:** Ulagati u pametne informacijske sustave (npr. interaktivne kioske, aplikacije za vodiče, digitalne karte grada), Wi-Fi točke na glavnim turističkim lokacijama i pametne rješenja za upravljanje prometom i turističkim tokovima.

5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice

Turistička zajednica grada Vinkovaca ima ključnu ulogu u razvoju, promociji i upravljanju turizmom na razini grada. Njezina zadaća je povezivanje dionika, poticanje održivog razvoja i unaprjeđenje turističkog iskustva kako bi Vinkovci postali konkurentna, održiva i atraktivna destinacija.

1. Strateško planiranje i upravljanje turizmom

- Razviti lokalni turistički plan koji je usklađen s regionalnim i nacionalnim strateškim dokumentima (*Strategija razvoja održivog turizma RH do 2030.*, *Plan razvoja VSŽ*).
- Potaknuti razvoj održivog turizma koji čuva kulturnu i prirodnu baštinu Vinkovaca, s naglaskom na autentičnost, lokalnu tradiciju i očuvanje resursa.
- Organizirati redovite sastanke s lokalnim dionicima radi osiguranja bolje koordinacije i zajedničkog nastupa prema tržištu.

2. Promocija i brendiranje destinacije

- Stvoriti jedinstveni identitet destinacije koji naglašava kulturno-povijesnu važnost Vinkovaca (najstariji grad Europe, Vinkovačke jeseni, rimska baština).
- Korištenje digitalnih kanala – društvene mreže, web stranice, aplikacije – za promociju turističke ponude.
- Razviti atraktivne promotivne materijale (brošure, karte, video sadržaji) s naglaskom na kulturnu, eno-gastro i manifestacijsku ponudu.

3. Podrška lokalnim turističkim subjektima

- Poticati razvoj i promociju lokalnih OPG-ova, ugostitelja, iznajmljivača i obrtnika kroz integraciju njihove ponude u turističke pakete.
- Organizirati edukacije i radionice za podizanje kvalitete usluge, uključujući online promociju, storytelling i održivo poslovanje.
- Potaknuti suradnju ugostitelja i lokalnih proizvođača radi kreiranja autentične gastronomske ponude.

4. Organizacija i podrška manifestacijama

- Aktivno sudjelovati u organizaciji i promociji ključnih događanja poput Vinkovačkih jeseni, Rimskih dana i Adventa u Vinkovcima.
- Poticati uključivanje lokalne zajednice i privatnog sektora u kreiranje i organizaciju događanja.

5. Suradnja s drugim institucijama

- Suradivati s Gradom Vinkovcima, županijskom turističkom zajednicom, muzejima i kulturnim institucijama radi razvoja zajedničkih inicijativa.
- Razvijati partnerske odnose s turističkim zajednicama regije radi stvaranja integriranih turističkih ruta i zajedničkih projekata.
- Sudjelovati u projektima financiranim iz nacionalnih i europskih izvora za razvoj turističke infrastrukture i promocije.

6. Praćenje i analiza turizma

- Redovito provoditi istraživanja tržišta (profil posjetitelja, zadovoljstvo gostiju, trendovi) za usmjeravanje daljnjeg razvoja.
- Pratiti učinke marketinških aktivnosti korištenjem digitalne analitike i statističkih izvješća.
- Prikupljati i analizirati povratne informacije posjetitelja radi prilagodbe turističke ponude i usluga.

5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Ključni dionici u turizmu i upravljanju turizmom u Vinkovcima uključuju sve sudionike koji doprinose razvoju, promociji i održivosti turizma u destinaciji. Važno je da svi dionici imaju mogućnost međusobne suradnje kako bi se ispunio glavni cilj - jačanje tržišne pozicije grada Vinkovaca kao prepoznatljive i održive turističke destinacije.

Najvažniji dionici u turizmu grada Vinkovaca su subjekti javnog sektora, privatnog sektora, civilnog društva i drugi relevantni akteri.

Sažeti popis dionika nalazi se u nastavku:

Lokalna i regionalna vlast

- Grad Vinkovci
- Vukovarsko-srijemska županija.

Turističke zajednice

- Turistička zajednica grada Vinkovaca
- Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije.

Privatni sektor

- Ugostitelji i pružatelji komercijalnog smještaja
- Turističke agencije
- Organizatori manifestacija
- Kreativne industrije (kultura, dizajn, digitalne agencije).

Javne ustanove i organizacije

- Gradski muzej Vinkovci
- Gradsko kazalište „Joza Ivakić“
- Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
- Kulturni centar Vinkovci
- Vinkovačka Vodoprivreda
- Kulturne i sportske institucije

- Vinkovački vodovod i kanalizacija
- Vinkovačka razvojna agencija VIA
- Gradsko gospodarstvo

Mediji i promotivni partneri

- Lokalni i nacionalni mediji
- Influenceri, travel blogeri
- Marketinške agencije.

Lokalno stanovništvo

- Udruge, zajednice, volonteri
- Lokalni umjetnici i kulturni djelatnici.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave i turističke zajednice

- Aktivno surađivati s privatnim sektorom i lokalnim udrugama na razvoju turističkih proizvoda (kulturni turizam, aktivni turizam, eno-gastro turizam).
- Osigurati održivi razvoj turizma kroz prostorno planiranje koje štiti prirodne resurse i kulturnu baštinu.
- Poticati digitalizaciju svih oblika turističke promocije i komunikacije.
- Organizirati edukacije za dionike radi podizanja razine usluge i razumijevanja održivog turizma.
- Razvijati suradnju s nacionalnim i međunarodnim institucijama radi jačanja vidljivosti destinacije.

Privatni sektor (ugostitelji, OPG-ovi, turističke agencije)

- Povećavati kvalitetu usluga kroz kontinuirano obrazovanje osoblja i uvođenje inovativnih ponuda.
- Promovirati lokalne proizvode u gastronomiji, stvarajući poveznicu s tradicionalnim slavonskim jelima i vinima.
- Sudjelovati u manifestacijama i događanjima kao partneri i sponzori
- Razvijati ponudu smještaja prilagođenu različitim profilima turista (obiteljski smještaj, boutique hoteli, tematski objekti).
- Primjenjivati održive prakse (ekološki certifikati, upravljanje otpadom, energetska učinkovitost).

- Sudjelovati u stvaranju turističkih paketa u suradnji s agencijama i kulturnim institucijama.

Javne ustanove i organizacije

- Integrirati kulturne institucije poput muzeja i kazališta u aktivnu turističku ponudu kroz ture, radionice i evente.
- Poticati razvoj sportskog i aktivnog turizma (biciklističke rute, rekreativne zone, sportski turniri).
- Kreirati kalendar događanja koji će omogućiti produljenje turističke sezone.
- Unaprijediti ponudu za sve dobne skupine kroz tematske sadržaje i aktivnosti.

Mediji i promotivni partneri

- Promovirati destinaciju kroz autentične priče koje ističu kulturnu, povijesnu i prirodnu posebnost Vinkovaca.
- Kreirati kvalitetne foto i video materijale koji prikazuju atrakcije i manifestacije.
- Sudjelovati u organizaciji informativnih putovanja za novinare, blogere i influencere.
- Podržavati održive oblike turizma kroz informativne i edukativne kampanje.
- Usmjeriti komunikaciju na afirmativne, vjerodostojne i inspirativne poruke o destinaciji.

Lokalna zajednica i volonteri

- Aktivno sudjelovati u očuvanju kulturne baštine i okoliša.
- Promovirati gostoljubivost i pozitivan dojam o destinaciji među turistima.
- Sudjelovati u manifestacijama kroz volonterski angažman i promociju vlastite kulture.
- Podupirati lokalne inicijative usmjerene na održivi razvoj turizma.

Turisti

- Poštivati lokalne običaje i kulturno naslijeđe.
- Kupovati lokalne proizvode i koristiti usluge lokalnih poduzetnika.
- Prakticirati odgovorno ponašanje prema okolišu i zajednici.
- Dijeliti pozitivna iskustva putem društvenih mreža i time dodatno promovirati destinaciju.

6. Popis projekata

U skladu s Uputama za izradu plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje daje pregled ključnih projekata koji čine operativnu osnovu za provedbu mjera i ostvarenje strateških ciljeva razvoja turizma u Vinkovcima.

Za potrebe strukturiranja popisa projekata korištena je standardizirana tablica Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske. Ova tablica koristi metodološki okvir koji uključuje klasifikaciju projekata prema:

- Strateškom turističkom proizvodu (npr. kulturni turizam, aktivni turizam, eno-gastro turizam)
- Elementima održivosti (ekonomska, društvena, kulturna i ekološka dimenzija)
- Vrsti aktivnosti ili ulaganja (npr. infrastruktura, interpretacija, smještaj, rekreacija)
- Identificiranom strateškom razvoju ili smjeru, čime se osigurava usklađenost s nacionalnim smjernicama te sveobuhvatna valorizacija doprinosa svakog projekta.

Navedene dimenzije održivosti definirane su i u *Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom* (poglavlje "Održivi razvoj turizma") i *Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine*. Turistička zajednica grada Vinkovaca, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave i ostalim relevantnim dionicima, prikupila je ukupno 17 projekata koji su uvršteni u Plan. Njihova ukupna procijenjena vrijednost iznosi 19.649.096 eura.

Ovi projekti pokrivaju širok spektar namjena – od tematskih parkova i biciklističke infrastrukture, do kamp odmorišta, digitalnih rješenja i interpretacijskih sadržaja. Ulogu turističke zajednice u koordinaciji razvoja destinacije potvrđuje i to što su mnogi od projekata usklađeni s prioritarnim turističkim proizvodima, kao što su kulturni i aktivni turizam.

Iako se neki projekti primarno odnose na infrastrukturu, njihov dizajn i svrha često uključuju kulturne, edukativne ili turističke komponente – čime izravno

pridonose ostvarivanju ciljeva održivog turizma u destinaciji. Primjeri takvih projekata uključuju:

- Arheološki park Sopot
- Biciklističke staze grada Vinkovaca
- Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje
- Rimski dani – manifestacija
- Projekt "Vinkovci – Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno".

Kombiniranjem kulturnih i infrastrukturnih komponenti u istom razvojnom okviru, Grad Vinkovci osigurava višenamjensku vrijednost projekata, čime se povećava njihova atraktivnost za financiranje i jača integrirani pristup razvoju destinacije.

U nastavku se prikazuje objedinjena tablica koja prikazuje odnos između definiranih mjera, pripadajućih projekata, strateških turističkih proizvoda i elemenata održivosti. Ova tablica omogućuje cjelovit prikaz razvojnih namjera, uključujući i projekte koji imaju snažnu infrastrukturnu komponentu, ali pridonose prioritetnim turističkim ciljevima te su važni za funkcionalnost i atraktivnost destinacije.

Tablični prikaz projekata, destinacija Vinkovci

MJERA	NAZIV MJERE	PRIMJERI PROJEKATA	UKUPNA VRIJEDNOST (EUR)	STRATEŠKI TURISTIČKI PROIZVOD	ELEMENT ODRŽIVOSTI
2	Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture	Biciklističke staze grada Vinkovaca, Izgradnja biciklističkih staza – most na Marici, Izgradnja biciklističkih staza – most Trbušanci	7.000.000	Aktivni turizam	Okolišni, društveni
3	Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova	Arheološki park Sopot, Vinkovačke jeseni, Projekt "Vinkovci – Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno"	2.490.000	Kulturni turizam	Kulturni, društveni

4	Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta	Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje, Šokački stan – Izgradnja smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra	7.000.000	Prirodna baština, aktivni turizam	Okolišni, društveni
6	Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija	Pristanište riječne marine, Obavljanjem gradskog središta osigurava se privlačan prostor za turizam, Obnova i uređenje crkve SV. Ilije na Meraji i trga sv. Ilije u Vinkovcima	3.124.096	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
7	Zeleni i održivi razvoj turističkih prostora	Park Papuk	35.000	Aktivni turizam	Ekološki, društveni
8	Ostale inicijative za održivi i pametan turizam	Podrška digitalizaciji kulturnog sadržaja, Živimo destinaciju Vinkovci	Nije dostupno	Višestruka namjena	Ekonomski, društveni
			19.649.096		

Izvor: Turistička zajednica grada Vinkovaca, obrada autora.

U tablicu su uključeni projekti koji su detaljno razrađeni u suradnji s lokalnim jedinicama i Turističkom zajednicom grada Vinkovaca te se vežu na utvrđene mjere Plana. Preostali projekti uključeni su u dodatnu dokumentaciju i uključuju manja ulaganja ili pomoćne infrastrukturne zahvate.

Ovim pristupom ostvaren je strateški okvir koji ne samo da omogućava razvoj turizma, već i doprinosi cjelokupnom razvoju grada Vinkovaca te osigurava relevantnost i provedivost Plana u nadolazećem razdoblju.

6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

Sukladno Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom te Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), ovo poglavlje donosi klasificirani popis projekata koji su uključeni u Plan upravljanja destinacijom Vinkovci. Projekti su razvrstani prema svojem strateškom doprinosu u tri osnovne skupine:

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije
2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije
 - a. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije:
 - b. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura
3. Projekti koji istovremeno doprinose ostvarenju oba gore navedena cilja, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

Za svaki od ovih projekata izrađen je pojedinačni obrazac koji uključuje osnovne informacije, nositelje, faze provedbe, okvirni proračun, izvore financiranja i doprinos strateškim ciljevima. Obrasci se nalaze u prilogu dokumenta.

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije

- Park Papuk.

2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

- a) Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije:
 - Vinkovačke jeseni
 - Izrada baštinskog interpretacijskog plana: Muzej Vinkovačkih jeseni
 - Rimski Dani
 - Živimo destinaciju Vinkovci
 - Podrška digitalizaciji kulturnog sadržaja u funkciji razvoja turizma
 - Obnova gradskog središta

b) Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura:

- Pristanište riječne marine (lokacije: Sopot, Centar i Trbušanci)
- Projekt "Vinkovci – Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno"
- Obnova i uređenje crkve sv. Ilije na Meraji i Trga sv. Ilije u Vinkovcima

3. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

- Arheološki park Sopot
- Camping/Glamping – nova destinacija za odmor i opuštanje
- Šokački stan – izgradnja smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra
- Zvezdarnica i planetarij
- Biciklističke staze grada Vinkovaca
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – biciklističko/pješački most Marica (Vinkovci)
- Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci).

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

7.1. Podrška i implementacija plana upravljanja destinacijom

U cilju osiguravanja učinkovitosti provedbe plana upravljanja destinacijom Vinkovci, predlažu se osnovni elementi praćenja napretka i mehanizmi izvještavanja koji uključuju sve dionike relevantne za provedbu mjera.

U skladu s najboljim praksama i preporukama Uputa za izradu Plana upravljanja destinacijom (poglavlje "Mjerenje napretka i izvješće o provedbi"), predlaže se pristup temeljen na razvoju tzv. implementacijskih obrazaca koji prate svaku od ključnih mjera i povezanih projekata. Svaki obrazac sadrži:

- Ključne aktivnosti potrebne za realizaciju mjere (npr. izrada dokumentacije, apliciranje na natječaje, građevinski radovi, razvoj interpretacijskog sadržaja), uz definiranje roka za svaku pojedinu aktivnost
- Vremenski okvir provedbe, definiran kroz faze projekta i za svaku aktivnost
- Očekivane resurse i preduvjete realizacije (ljudski resursi, tehnički kapaciteti, podrška partnera)
- Procijenjeni budžet (temeljen na ukupnoj vrijednosti projekta)
- Potencijalne rizike i smjernice za upravljanje istima (npr. vremenska kašnjenja, izmjene u natječajima, neusklađenost lokalnih planova).

Za svaku mjeru i pripadajuće projekte, predviđene su tri ključne uloge:

- Sponzor projekta – osigurava stratešku podršku, odobrava budžet i nadzire provedbu s najviše razine
- Voditelj projekta – upravlja cjelokupnom provedbom pojedine mjere i osigurava realizaciju u planiranom roku i budžetu

- Projektni tim – čini operativnu jezgru realizacije i uključuje predstavnike relevantnih institucija i partnera.

Turistička zajednica grada Vinkovaca ima ulogu koordinatora i konsolidatora svih mjera, prati status realizacije na krovnoj razini i osigurava redovitu komunikaciju među uključenim dionicima. Izvještavanje o napretku provodit će se godišnje kroz objedinjeno izvješće koje uključuje status implementacije po mjerama i projektima. Dodatno, praćenje će se odvijati:

- U sklopu redovitog praćenja Plana razvoja grada i koordinacije s lokalnim i regionalnim razvojnim akterima
- Uz korištenje dostupnih alata digitalnog izvještavanja, u skladu sa standardima transparentnosti i participativnog upravljanja razvojem.

Kao dodatna referenca, Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. u svojem prioritetnom cilju 5 (Unapređenje sustava upravljanja turizmom) naglašava važnost jačanja institucionalnih i organizacijskih kapaciteta za praćenje, evaluaciju i usklađivanje razvojnih procesa na razini destinacije, što uključuje i izradu planskih dokumenata i učinkovit sustav evaluacije napretka.

7.2. Izvješće o provedbi

Kako bi se dodatno osigurala usklađenost s nacionalnim smjernicama i zakonodavnim obvezama, predviđa se i posebna razina praćenja kroz godišnje izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom. U skladu s Uputama za izradu plana upravljanja destinacijom, Turističko vijeće Turističke zajednice grada Vinkovaca izradit će izvješće o provedbi za prethodnu godinu, koje će biti dostavljeno predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Ovo izvješće omogućuje institucionalizirano praćenje napretka, pravodobnu identifikaciju prepreka i potrebu za eventualnim prilagodbama Plana, čime se osigurava njegova dinamična prilagodba stvarnim razvojnim okolnostima.

U slučaju uočenih prepreka, značajnih odstupanja od planiranih aktivnosti ili potrebe za redefiniranjem strateških prioriteta, Turističko vijeće dužno je

inicirati postupak izmjene i dopune Plana upravljanja, o čemu će pravodobno izvijestiti predstavničko tijelo grada.

Na ovaj način, plan upravljanja destinacijom Vinkovci se ne promatra kao statični dokument, već kao aktivan i prilagodljiv alat za razvoj održivog, otpornog i konkurentnog turizma.

8. Zaključak

Plan upravljanja destinacijom Vinkovci izrađen je na temelju *Smjernica i uputa za izradu plana upravljanja destinacijom Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske* (2024), nacionalnih strateških okvira (uključujući *Strategiju razvoja održivog turizma RH do 2030.* i *Nacionalni plan razvoja održivog turizma do 2027.*), strateških i operativnih smjernica Vukovarsko-srijemske županije, kao i važećih lokalnih razvojnih planova. Dokument je nastao u suradnji s ključnim lokalnim dionicima iz javnog, privatnog i civilnog sektora te na temelju sveobuhvatne analize postojećeg stanja i razvojnih potencijala destinacije.

Analiza stanja provedena u početnim poglavljima obuhvatila je ključne aspekte turističkog razvoja grada Vinkovaca: pokazatelje potražnje i sezonalnosti, kategorizaciju i iskorištenost smještajnih kapaciteta, kvalitetu infrastrukture, stanje digitalizacije, pristupačnosti, organizacije turističkih usluga i ljudskih potencijala, kao i razinu konkurentnosti. Obuhvaćeni su i elementi održivosti - ekonomski, društveni, okolišni i kulturni – te izrađena SWOT analiza koja čini temelj za strateško pozicioniranje.

U skladu sa Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030., plan upravljanja destinacijom Vinkovci usmjeren je na jačanje održivosti, otpornosti i atraktivnosti destinacije kroz konkretne mjere i projekte. Vizija i strateški ciljevi turizma definirani su u skladu s lokalnim potrebama i nacionalnim prioritetima, uključujući ravnomjerniji prostorno-vremenski razvoj turizma, jačanje kratkih lanaca opskrbe, valorizaciju baštine te održivu i digitalnu tranziciju.

Definirane su mjere koje pokrivaju širok spektar tematskih područja – od kulturne infrastrukture, interpretacije i rekreacije, do digitalizacije, razvoja smještajnih kapaciteta, javnih prostora, zelenih rješenja i manifestacija. Posebna pažnja posvećena je aktivaciji lokalne zajednice, uključivanju malih poduzetnika i stvaranju koordiniranog destinacijskog sustava koji objedinjuje javni i privatni sektor.

Ukupno je identificirano 17 prioriternih projekata ukupne procijenjene vrijednosti 19.649.096 eura. Ova ulaganja potvrđuju stratešku orijentaciju grada Vinkovaca prema razvoju turizma kao integriranog, višeslojnog i dugoročno održivog gospodarskog sektora.

Praćenje napretka temelji se na pokazateljima održivosti navedenima u Smjernicama Ministarstva turizma i sporta, a uključuje redovito godišnje izvještavanje o provedbi mjera i mogućnost njihove prilagodbe. Time ovaj Plan nadilazi statični strateški dokument te postaje dinamičan instrument provedbe razvoja u stvarnom vremenu.

U konačnici, plan upravljanja destinacijom Vinkovci predstavlja strateški integrirani dokument koji povezuje lokalne potrebe, nacionalne ciljeve i europske vrijednosti. Njegova snaga leži u provedivosti, uključivosti i prilagodljivosti – čime se postavljaju čvrsti temelji za dugoročno konkurentan, atraktivan i održiv turizam u srcu Slavonije.

9. Prilozi

Obrasci prikazani u nastavku izrađeni su na temelju trenutno dostupnih podataka i informacija koje su bile poznate u trenutku izrade ovog dokumenta. Budući da je Plan upravljanja destinacijom dinamičan dokument koji se razvija sukladno promjenama u okruženju i dostupnosti novih informacija, pojedini dijelovi obrazaca trenutno nisu u potpunosti popunjeni. Kako se projektne aktivnosti budu konkretizirale i kako se budu definirali dodatni elementi (poput budžeta, vremenskih rokova, partnera i rizika), obrasci će se nadopunjavati i prilagođavati s ciljem osiguranja potpune i ažurne dokumentacije potrebne za provedbu mjera i praćenje napretka.

Prije slanja Excel tablica koje sadrže obrasce projektnih aktivnosti za planirane projekte, preporučuje se dodatna revizija i nadopuna onih stavki koje su trenutno djelomično popunjene ili još nisu definirane. To se posebno odnosi na podatke poput razdoblja provedbe, ključnih točaka ostvarenja projekta, planiranih rokova i statusa provedbe – odnosno informacije koje proizlaze iz konkretne projektno-tehničke dokumentacije kojom raspolaže nositelj projekta.

U trenutku izrade ovoga dokumenta, cjelokupna tehnička i upravljačka dokumentacija pojedinih projekata nije bila dostupna. Slijedom toga, završno popunjavanje Excel obrazaca preporučuje se provesti od strane nositelja Plana upravljanja destinacijom u suradnji s nositeljima projektnih prijedloga, sukladno dostavljenim uputama, kako bi se osigurala potpuna i ažurna dokumentacija za daljnju provedbu i praćenje.

A. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije Vinkovci

Prilog 1: Projekt - Park Papuk

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Valorizacija i očuvanje kulturne baštine (ranokršćanski kompleks Kamenica) • Stvaranje dodatne kulturno-turističke ponude kroz korištenje suvremenih tehnologija (VR/panoi) • Jačanje identiteta destinacije i diverzifikacija sadržaja parka • Edukacija posjetitelja i lokalne zajednice o važnosti arheološke baštine • Povećanje atraktivnosti kontinentalnog turizma i održivog upravljanja resursima
4. NAZIV PROJEKTA	Park Papuk

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Prikaz Kamenice lokaliteta VR / pano Svrha: • Otkrivanje lokaliteta dopuna sadržaja parka gdje se u blizini i nalazi • Suvremenim arheološkim metodama, na lokalitetu Kamenica u Vinkovcima, geofizičkim su istraživanjima nedavno precizno locirani ostaci ranokršćanskog kompleksa iz 4./5. st. • Otkriveni zidovi ostaci su velike crkve s popratnim objektima i osmerokutne krstionice • Cijeli kompleks okružen je masivnim zidom, a u neposrednom okružju vidljivi su i ostaci brojnih grobnica • Čitav kompleks proteže se na površini od gotovo 1 ha, a sama crkva i krstionica s crkvenim dvorištem na više od 4000 m² • Crkva je dimenzija 34×15 m, a osmerokutna krstionica promjera je 7,5 m • TZ intenzivno bi sudjelovala u promociji lokaliteta na svojim platformama za informiranje kao nezaobilazno mjesto što posjetitelji mogu vidjeti na lokaciji novouređenog parka Papuk
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2026.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Gradski Muzej Vinkovci

9. PROJEKTNI PARTNERI	Grad Vinkovci
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Povećanje vidljivosti Kamenice kao jednog od najvažnijih ranokršćanskih lokaliteta u kontinentalnoj Hrvatskoj Planirani rokovi: • 2025. - Priprema i vizualno rješenje • 2026. - Instalacija i postavljanje
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 35.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20% Ostali mogući izvori financiranja: • Grad Vinkovci • Vukovarsko-srijemska županija • Fond za turizam
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u pripremi i radi se vizualno rješenje
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Prema pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima projekt se može graditi • Ostatak dokumentacije je u izradi

B. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije

Prilog 2: Projekt - Vinkovačke jeseni

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)	B: • Jačanje kulturnog identiteta grada i regije kroz očuvanje i predstavljanje slavonske tradicije • Doprinos promociji destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini • Potiče rast turističkog prometa i povećanje noćenja u destinaciji • Jača lokalno gospodarstvo kroz angažman ugostitelja, obrtnika i proizvođača domaćih proizvoda • Pozicionira Vinkovce kao važnu točku kulturnog i događajnog turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj
4. NAZIV PROJEKTA	Vinkovačke jeseni
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Vinkovačke jeseni su tradicionalna kulturno-folklorna manifestacija koja se održava svake godine u Vinkovcima. • Prvi put su održane 1966. godine, a cilj im je očuvanje i promocija slavonske tradicije, običaja, pjesme, plesa i narodnih nošnji. • Manifestacija traje desetak dana u rujnu i uključuje brojne događaje, poput: ◦ Svečanog mimohoda sudionika – folklorne skupine iz cijele Hrvatske i inozemstva prolaze ulicama Vinkovaca. ◦ Državne smotre folklora – nastupi najboljih folklornih skupina. ◦ Konjskih zaprega i jahača – prikaz tradicionalnog načina života i rada.

	○ Koncerata, sajmov a i gastronomskih događanja – promocija lokalne hrane, pića i zanata. ● Vinkovačke jeseni su jedna od najvećih i najvažnijih folklornih manifestacija u Hrvatskoj, privlačeći veliki broj posjetitelja svake godine. Svrha: ● Svrha održavanja Vinkovačkih jeseni je očuvanje, promicanje i njegovanje slavonske kulturne baštine, narodnih običaja, folklora, glazbe, plesa i nošnji. Manifestacija ima nekoliko ključnih ciljeva: ● Očuvanje tradicije – Vinkovačke jeseni omogućuju prijenos narodnih običaja s generacije na generaciju, kako bi se sačuvala kulturna baština Slavonije i cijele Hrvatske. ● Promocija folklora i kulture – Pružaju priliku folklornim skupinama da predstave svoje običaje i plesove, a posjetiteljima da dožive bogatstvo hrvatske kulturne tradicije. ● Turistička i gospodarska promocija Vinkovaca i Slavonije – Manifestacija privlači veliki broj turista, što doprinosi razvoju lokalne ekonomije, ugostiteljstva, obrta i tradicijskih zanata. ● Jačanje zajedništva i identiteta – Okuplja ljude iz cijele Hrvatske i inozemstva, potičući ponos i pripadnost svojoj kulturnoj baštini. ● Kroz pjesmu, ples, nošnju i običaje, Vinkovačke jeseni čuvaju duh prošlih vremena i osiguravaju da slavonska tradicija ostane živa i prepoznatljiva.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	TZ grada Vinkovaca
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne aktivnosti i planirani rokovi projekta nalaze se u fazi definiranja i bit će određeni tijekom daljnje razrade projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutačno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 3: Projekt - Izrada baštinskog interpretacijskog plana: Muzej Vinkovačkih jeseni

1. SKUPINA PROJEKTA
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.- 2027. godine • Broj korisnika koju su posjetili interpretacijski centar, broj ostvarenih noćenja i povećanje gastronomske ponude • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji
4. NAZIV PROJEKTA	Izrada baštinskog interpretacijskog plana: Muzej Vinkovačkih jeseni
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se izraditi baštinski interpretacijski plan za Muzej Vinkovačkih jeseni: • Idejni prijedlog sadržaja Muzeja – idejno rješenje sadržaja stalne izložbe/postava u sklopu budućeg interpretacijskog centra s funkcionalnim konceptom organizacije prostora (muzeološko-interpretacijskom zoniranje) koji podrazumijeva konceptualnu komunikacijsku razradu kretanja posjetitelja i definiranje tematskih i pod-tematskih cjelina budućeg stalnog postava interpretacijskog centra • Prijedlog unaprjeđenja infrastrukture baštinsko-interpretacijske ponude Svrha: Baštinskim interpretacijskim planom predložit će se novi, atraktivni baštinsko-turistički sadržaj na prostoru grada Vinkovaca gdje je idejna interpretacijska studija stalnog postava budućeg interpretacijskog centra osnovna podloga za realizaciju sadržajne, interpretacijsko-komunikacijsko oblikovane i prostorne prateće forme postavljene na načelima suvremenih metoda interpretacije i prezentacije baštine te rezultira time privlačenjem većeg broja posjetitelja uz višestruko

	zadovoljstvo osnivača samog Centra te lokalnog stanovništva koji su ustvari iskonski vlasnici te iste baštine.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Veljača 2025. – Prosinac 2025.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Upravni odjel za turizam i kulturu Vukovarsko Srijemske Županije
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: • Provedba javne nabave • Izrada baštinskog interpretacijskog plana: Idejni prijedlog sadržaja Muzeja i Prijedlog unaprjeđenja infrastrukture baštinsko-interpretacijske ponude Planirani rokovi: Prosinac 2025.

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 20.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 20.000 EUR Ostali mogući izvori financiranja su u fazi definiranja
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 4: Projekt - Rimski dani - Manifestacija

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Oživljavanje i interpretiranje jedinstvene povijesne baštine Vinkovaca • Razvoj kulturnog turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj • Privlačenje posjetitelja iz Hrvatske i inozemstva te povećanje turističkog prometa • Poticanje lokalnog gospodarstva kroz uključivanje ugostitelja, obrtnika i izvođača • Povezivanje edukacije, zabave i promocije destinacije u jedinstveno iskustvo • Jačanje identiteta i vidljivosti Vinkovaca kao destinacije s bogatom rimskom prošlošću • Aktivno uključivanje lokalne zajednice u pripremu i provedbu programa.

4. NAZIV PROJEKTA	Rimski dani – Manifestacija
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Rimski dani su povijesna, turistička i edukativna manifestacija kojom se predstavljaju Vinkovci kroz žive slike Colonie Aurelie Cibalae. • Rimski dani sada su već tradicionalna priredba, tijekom čijeg održavanja Vinkovcima vlada antički duh. • Tom se manifestacijom Vinkovci prisjećaju svoje bogate povijesti, neizostavno vezane uz rimsku koloniju koja se nalazila na tom području. Colonia Aurelia Cibalae za Rimljane je bila važan grad, pa su tako ondje u 4. stoljeću rođena i dva brata koja su stigla na sam vrh rimske vlasti carevi Valentinijan I. i Valens. • Osim toga, upravo se na području današnjih Vinkovaca 316. godine održala i poznata bitka za prevlast između još dva rimska cara Konstantina Velikog i Licinija. Svrha: • Manifestacija Rimski dani održava se svake godine u lipnju. Donose bogat program kroz tri dana. • Veliki broj sudionika, izlagača na sajmu rukotvorina koji je povezan s tim dobom. • Poseban program za djecu neizostavan je u vidu rimskog vrtića, male škole gladijatora, radionica. • Bogat ugostiteljski program popraćen zabavnim koncertima. • Kulminacija događanja svodi se na večernji program u kojem sudjeluju glumci, cirkusanti, rimske trupe. Defile kroz Vinkovce mami mnogobrojne turiste i građane u oživljavanju povijesti.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Turistička zajednica grada Vinkovaca
9. PROJEKTNII PARTNERI	Grad Vinkovci
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne aktivnosti i planirani rokovi projekta nalaze se u fazi definiranja i bit će određeni tijekom daljnje razrade projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutačno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja
12. STATUS PROJEKTA	U fazi planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 5: Projekt - Živimo destinaciju Vinkovci

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)	B: • Jačanje suradnje između ključnih dionika u turizmu i turističke zajednice. • Poticanje aktivnog sudjelovanja privatnih iznajmljivača u razvoju i promociji destinacije. Kreiranje inovativnih sadržaja (npr. destinacijska info kocka) s ciljem unapređenja doživljaja posjetitelja. • Razvoj održivog modela komunikacije i upravljanja destinacijom. • Povećanje broja dolazaka i noćenja kroz motivacijske i informacijske alate. • Osnaživanje lokalnog turističkog brenda i identiteta Vinkovaca
4. NAZIV PROJEKTA	Živimo destinaciju Vinkovci-projekt
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Turistička zajednica grada Vinkovaca organizira od studenog 2023. godine projekt Živimo Destinaciju Vinkovci s nekoliko ciljeva: • Uspostavljanje modela kontinuirane i funkcionalne suradnje turističke zajednice kao institucije koja upravlja razvojem destinacije te dionika koji u svom poslovanju izravno i aktivno sudjeluju u kreiranju i podržavanju razvoja destinacije • Uključivanje privatnih iznajmljivača u kreiranje i praćenje sadržaja i prijedloga za posjetu Vinkovcima • Uvid u probleme, planove, razmišljanja i očekivanja privatnih iznajmljivača od poslovanja

	njihovih objekata, ali i njihove uloge u kreiranju destinacije te održanju brenda i image-a destinacije • Kreiranje motiva dolaska u destinaciju s najmanje jednim noćenjem • Prijenos iskustava pozitivne prakse, ali i konkretizacijom komunikacije i otvorenom prijenosu informacija ključnih za razvoj destinacije, stvoriti dugoročno održiv model suradnje u upravljanju razvojem i promocijom destinacije i održavanju snage turističkog brenda i identiteta. Za iznajmljivače je izrađena knjiga dojmova, a ono što se ističe kao novitet je i destinacijska kocka – info cube. Svrha: • Nastavak održavanja radionica, panela, foruma u narednim godinama kako bi se razvila sinergija dionika u turizmu. • Poboljšanje razvoja turizma u Vinkovcima.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Turistička zajednica grada Vinkovaca

9. PROJEKTNI PARTNERI	Grad Vinkovci
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne aktivnosti i planirani rokovi projekta nalaze se u fazi definiranja i bit će određeni tijekom daljnje razrade projekta
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutačno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja
12. STATUS PROJEKTA	U fazi planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 6: Podrška digitalizaciji kulturnog sadržaja u funkciji razvoja turizma

1. SKUPINA PROJEKTA	
	B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Razvoj i unaprijeđenje održivog turizma i kulture. • Unaprijeđenje održivog turizma i kulture. • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture
4. NAZIV PROJEKTA	Podrška digitalizaciji kulturno sadržaja u funkciji razvoja turizma
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Projekt usmjeren na razvoj suvremenog trenda digitalizacije, odnosno razvoj digitalne platformi koje će omogućiti pristup kulturno-turističkom sadržaju online, kako bi se informirali o sadržaju koji nude grad Vinkovci, a u funkciji razvoja turizma Svrha: • Osnaživanje kulturnog sadržaja i turističkog sadržaja (manifestacija) putem digitalizacije sadržaja, te omogućavanje pristupu manifestacija putem online platformi.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci

9. PROJEKTNI PARTNERI	TZ grada Vinkovaca
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: • Izrada web platforme • Povećanje vidljivosti kulturno turističkih sadržaja kroz online platformu Planirani rokovi: • Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030; RS. Održivo gospodarstvo i društvo; SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo; Prioritet 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo kulture i medija RH • Fond za turizma • Ministarstvo turizma i sporta - Program konkurentno turističko gospodarstvo • Grad Vinkovci • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje:

- Prema pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima projekt se može graditi
- Ostatak dokumentacije je u izradi

Prilog 7: Projekt - Obnova gradskog središta

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprjeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Povećanje vrijednosti nekretnina
4. NAZIV PROJEKTA	Obnova gradskog središta
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Grad Vinkovci ponosno čuva svoju bogatu povijest, a kroz obnovu i uljepšavanje gradskog središta, grad će i dalje ostati vjeran svojoj tradiciji i kulturnoj baštini koja privlači turiste Svrha: • Projektom će se obnoviti pročelja zgrada koja će obuhvatiti restauraciju fasada kako bi se očuvao

	povijesni izgled i autentičnost zgrada, a sve u skladu sa preporukom konzervatora, pri čemu će obnova biti estetski i kulturno usklađena te privlačna turistima, samim tim oživjet će se kulturni identitet grada Vinkovaca te stvorit privlačan prostor za turizam
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Vlasnici zgrada / građevina
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izrada potrebne projektno tehničke dokumentacije, radovi obnove i uređenja gradskog središta Rokovi će biti definirani

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja Ostali mogući izvori financiranja: • Fond za turizam • Ministarstvo kulture i medija • Grad Vinkovci • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

B. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

Prilog 8: Projekt - Pristanište riječne marine (lokacije: Sopot, Centar, i Trbušanci)

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA	B) Visoka
<i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom. • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji. • Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom • Unaprijeđenje vizure grada – obale • Temeljiti praćenje stanja vode. B: • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprijeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprijeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje smještajnih kapaciteta u gradu i okolici mogućnost održavanja natjecateljskih programa koji bi privukli dionike iz drugih gradova • Brod koji bi služio u turističke svrhe
4. NAZIV PROJEKTA	Pristanište riječne marine lokacije: Sopot, Centar i Trbušanci
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Bosut je svojevrsna prirodna pojava, pa ga još zovu rijekom bez izvora • Dugačka je 186 km i najduža je lijeva pritoka Save • Teče koritom koje je nekad izdubio jedan od savskih rukavaca • Bosut je postao prirodnim kolektorom za odvodnjavanje suvišnih voda s većih područja, pa se korito zamuljava • Bosut prolazi kroz Vinkovce u duljini od 8 km Svrha: • U neposrednoj blizini je novi Trg Vinkovačkih jeseni koji će zaokružiti vizuru pristaništa

	• Pristanište bi se nalazilo u blizini hotela, restorana, kafića i samim time već ima ugostiteljski sadržaj u blizini kao i igralište u parku Lenije kojeg veže gradski most • Cilj je potaknuti lokalno stanovništvo, ali i turiste, da posjete ovaj dio grada (vožnja brodom, sportska natjecanja) • Projekt nudi širok spektar organizacije događanja i privlačenje velikog broja turista kroz cijelu godinu • Na pristaništu bi bio brod koji bi kroz veći dio godine bio u funkciji turističke atrakcije • Izgradnja pristaništa uvelike je važnosti kako bi se na njemu mogle održavati i razvijati nove manifestacije ali i isto uklopiti u postojeće aktivnost koje se održavaju u gradu • Hrvatske vode u središtu Vinkovaca uredile su obale utvrde 650 m na lijevoj i nešto manje na desnoj obali, ukupno 2,2 km staze do Sopota
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci (Centar, Trbušanci, Sopot)
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Lučka uprava Vukovar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Grad Vinkovci

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Planira se izradnja cjelokupne projektne dokumentacije - Idejni projekt, Glavni projekt, Tehnička dokumentacija pristana, odobrenje HRB-a, geodezija, geomehanika Rokovi: Projekt bi bio u skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030. u Specifičnom cilju 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo i Specifičnom cilju 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 124.095,83 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Grad Vinkovci • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije • Hrvatske vode.
12. STATUS PROJEKTA	Faza pripreme
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Prema pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima projekt se može graditi • Ostatak dokumentacije je u izradi

Prilog 9: Projekt - Projekt "Vinkovci - Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno"

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značenja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)	B: • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprijeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije • Održivi turizam • Investicije i sponzorstvo • Povećanje vrijednosti nekretnina • Međunarodna suradnja
4. NAZIV PROJEKTA	Projekt "Vinkovci - Grad u kojem prošlost, sadašnjost i budućnost hodaju zajedno"
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Projekt predstavlja revoluciju u urbanom turizmu, spajajući bogatu povijest grada s najnovijim tehnološkim inovacijama. • Projektom se planira uz pomoć moderne tehnologije, umjetnosti i ekologije stvoriti potpuno novo iskustvo za posjetitelje i građane. • Projekt uključuje komponente: Digitalna povijesna Staza (pomoću proširene (AR) i virtualne stvarnosti (VR), Sinfonija prošlosti i

	budućnost (pješačka staza zvukova), digitalna vremenska kapsula, Lunarni park, Svjetlosni zrak.i sl. Svrha: • Svaha je oživljavanje tradicije grada Vinkovaca kroz VR, AR, i futurističke instalacije, globalno prepoznavanje Vinkovaca uz kulturna i ekološka inovativna iskustva. • Odnosno plasirati grad Vinkovce kako grad u kojem povijest, ekologija, umjetnost i tehnologija tvore jedinstveno iskustvo, ujedinjujući generacije i nadmašujući granice vremena.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	TZ grada Vinkovaca

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: • Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika po fazama. • Izgradnja i opremanje : Digitalne povijesne staze (AR i VR šetnje), Pješačke staze zvukova, Lunarnog parka • Nabava i postavljanje : Interaktivne digitalne kapsule, te 24 satnu svjetlosnu instalacije. Planirani rokovi: • Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030; RS. Održivo gospodarstvo i društvo; SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo; Prioritet 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procjena ukupne vrijednosti projekta, kao i struktura financiranja, trenutačno su u izradi i bit će dostupni nakon završetka planiranja Ostali izvori financiranja: • Ministarstvo kulture i medija RH • Fond za turizma • Ministarstvo turizma i sporta - Program konkurentno turističko gospodarstvo • grad Vinkovci • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 10: Obnova i uređenje crkve sv. Ilije na Meraji i trga sv. Ilije u Vinkovcima

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Promocija regije • Održivi turizam
4. NAZIV PROJEKTA	Obnova i uređenje crkve SV. Ilije na Meraji i trga sv. Ilije u Vinkovcima
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom Obnova i uređenjem Crkve sv. Ilije na Meraji i trga sv. Ilije, predmetna infrastruktura transformirat će se u kulturno i duhovno središte grada, uz poštivanje povijesti i tradicije Vinkovaca Svrha: Obnovom i uređenjem Crkve i trga sv. Ilije revitalizirat će se javni prostor, povećati kulturna a samim tim povećati će se promocija povijesti grada što će utjecati na proširenje turističke ponude grada Vinkovaca
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika, Obnova, uređenje i opremanje crkve sv. Ilije na Meraji i trga sv Ilije na Meraji Planirani rokovi će biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 3.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo kulture i medija • Grad Vionkovci
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Profil projekta je djelomično završen • Ostatak dokumentacije je u izradi
-----------------------------------	---

C. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja

Prilog 11: Projekt - Arheološki park Sopot

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Financijski doprinos • Promocija i edukacija u turizmu • Znanstveni doprinos i istraživanje • Očuvanje kulturne baštine i dr.
4. NAZIV PROJEKTA	Arheološki muzej Sopot
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Izrada arheološkog parka Sopot Svrha: • Aktiviranje programa za posjetitelje • Renovacija postojećih objekata, sadnja drveća, postavljanje interaktivnih sadržaja za posjetitelje

	• U blizini lokaliteta nalati se Gastro-edukacijski centar (ugostiteljska infrastruktura) • Obnovljena je šetnica (biciklističko-pješačka) od centra Vinkovaca uz rijeku Bosut do Sopota • TZ bi intenzivno sudjelovala u promociji lokaliteta na svojim platformama za informiranje
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2025. – 2029.
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Gradski muzej Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Grad Vinkovci
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: • Izrada Plana upravljanja APS • Izgradnja Interpretacijskog centra za prihvrat posjetitelja, izlaganje pokretne arheološke građe, različite vrste radionica, suvenirnica i za ostale popratne sadržaje • Hortikulturalno uređenje lokaliteta s oranicama za eksperimentalni uzgoj prapovijesnih žitarica • Uređenje pašnjaka za uzgoj životinjskih vrsta • Uređenje bosutske obale s malim pristaništem za drvene čamce • Godišnje održavanje izgrađenih sopotskih kuća, opremanje unutrašnjosti kuća i gradnja palisadne ograde oko parka

	- Izrada informativnih panoa u parku, prilazne infrastrukture (ceste) i putokaza Planirani rokovi: - Tijekom 2025. izraditi Plan upravljanja APS - Od 2026. do 2029. izgraditi interpretacijski centar i provesti sve ostale ključne točke projekta APS
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.370.000 EUR Iznos vlastitog financiranja: 5% Ostali mogući izvori financiranja: - Ministarstvo kulture i medija RH - Ministarstvo turizma i sporta RH - Grad Vinkovci - Vukovarsko-srijemska županija - Fond za turizam "Konkurentnost turističkog gospodarstva" - EU fondovi, Prekogranična suradnja i dr.
12. STATUS PROJEKTA	U fazi izrade plana upravljanja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: - Profil projekta je djelomično završen - Idejni projekt je djelomično završen - Ostatak dokumentacije je u izradi

Prilog 12: Projekt - Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprijeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprjeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije • Održivi turizam • Investicije i sponzorstvo • Povećanje vrijednosti nekretnina • Međunarodna suradnja
4. NAZIV PROJEKTA	Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Camping/Glamping nova destinacija za odmor i opuštanje predstavlja razvoj novih turističkih kapaciteta u Vinkovcima, s ciljem stvaranja

	inovativne i atraktivne ponude za ljubitelje prirode, obitelj i turiste koji traže drugačiji, udoban i ekološki prihvatljiv način odmora Svrha: • Projektom bi se obuhvatile tri lokacije: ◦ Šokački stan - tradicionalni susret s modernim ,na kojem će se razviti kamp i glamping prostor koji će spojiti tradiciju šokačkog kraja s modernim pristupom turizma ◦ Bajer - odmor za opuštanje uz wellness ponudu u prirodi na kojem će se izgraditi lukzusni kamp i glamping ◦ Bajer - aktivni odmor u prirodi, smješten uz jezero ovaj glamping kamp nudit će brojne aktivnosti na vodi
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci i okolica
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	TZ grada Vinkovaca

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: - Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika po fazama: - Izgradnja i opremanje Šokačkog stana sa kamp i glamping prostorom uz ostali sadržaj - Izgradnja i opremanje Banje sa luksuznim kamp i glamping prostorom uz ostali sadržaj - Izgradnja i opremanje Bajera sa kamp i glamping prostorom uz ostali sadržaj - Projekt bi se provodio u fazama Planirani rokovi: - Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030; RS. Održivo gospodarstvo i društvo; SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo; Prioritet 4. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: - Fond za turizma - Ministarstvo turizma i sporta - Program konkurentno turističko gospodarstvo - grad Vinkovci - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU i dr. izvori financiranja
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Prema pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima projekt se može graditi Ostatak dokumentacije je još u izradi

Prilog 13: Projekt - Šokački stan - Izgradnja smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Vrlo visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveсти način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS • 1.2. Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Zapošljavanje i lokalna ekonomija • Promocija regije • Održivi turizam
4. NAZIV PROJEKTA	Šokački stan - Izgradnja smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: • Projekt "Šokački stan" obuhvaća izgradnju smještajnih kapaciteta i interpretacijskog centra unutar postojećeg objekta "Šokački stan", s ciljem očuvanja i promocije bogate kulturne baštine Šokadije. • Ovaj projekt predstavlja integrirani projekt koji povezuje tradiciju i suvremen turizam, nudeći

	autentično iskustvo i stvarajući jedinstvenu destinaciju za turizam i kulturu Svrha: • Unutar postojećeg objekta "Šokačkog stana" biti će izgrađeni smještajni kapaciteti u skladu sa tradicijskim izgledom i karakteristikama šokačkog života, te interpretacijski centar posvećen šokačkoj tradiciji • Ovim projektom povećati će se turistička atraktivnost grada Vinkovaca i okolice za turiste koji žele doživjeti jedinstvenu kulturnu baštinu i autentičnu šokačku tradiciju, što će dovesti do većeg broja posjetitelja i pozitivnih gospodarskih učinaka
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izgradnja i opremanje smještajnih kapaciteta "Šokačkog stana" , opremanje Interpretacijskog centra u sklopu "Šokačkog stana" Planirani rokovi će biti naknadno definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Procijenjena vrijednost: 2.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije - Ministarstvo turizma i sporta - Ministarstvo kulture i medija
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje: - Idejni projekt - Glavni projekt - Lokacijska dozvola je ishodovana - Građevinska dozvola je ishodovana

Prilog 14: Projekt - Zvezdarnica i planetarij

1. SKUPINA PROJEKTA	
	C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja
2. OCJENA PRIORITETA	C) Vrlo visoka
<i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	

3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija • Prosječna duljina boravka turista u destinaciji • Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS • Razvoj i unaprjeđenje održivog • turizma i kulture - Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture
4. NAZIV PROJEKTA	Zvezdarnica i planetarij
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Projektom će se uspostaviti prostor za promatranje zvijezda, osigurat će se prostor za provođenje edukacija čime će stvoriti novi turistički proizvod u gradu Vinkovcima Svrha: Stvoriti novi atraktivan turistički proizvod
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci i okolica
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izrada projektnog/idejnog rješenja te projektno tehničke dokumentacije i troškovnika, Izgradnja i opremanje zvjezdarnice i planetarija Planirani rokovi će biti naknadno definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.100.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo znanosti i obrazovanja
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt trenutno je pripremljen dio tehničke dokumentacije, dok je ostatak u fazi izrade. Projekt je usklađen s relevantnim zakonodavnim okvirom koji omogućuje njegovu realizaciju u

	pojednostavljenom postupku. Trenutno dostupna dokumentacija uključuje: • Djelomično riješen profil projekta • Djelomično riješen idejni projekt • Projekt se može graditi prema pravilniku o jednostavnim i drugim građevinama i radovima • Ostatak dokumentacije je u izradi
--	---

Prilog 15: Projekt - Biciklističke staze grada Vinkovaca

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Vrlo visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveći način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Razvoj i unapređenje infrastrukture koja podržava održivi turizam • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprijeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprjeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Promocija regije
4. NAZIV PROJEKTA	Biciklističke staze grada Vinkovaca

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kvalitetne i sigurne biciklističke staze, što doprinosi izgradnji i podizanju kvalitete cjelokupne biciklističke mreže Vukovarsko-srijemske županije Svrha: • Cilj projekta potaknuti aktivni turizam na području VSŽ kroz izgradnju sigurnih biciklističkih staza • Izgradnja biciklističkih staza planirana je po fazama. Imam spremnu projektno tehničku dokumentaciju sa pravomoćnim građevinskim dozvolama za sljedeće faze: BIC 1 faza C 3.700 m, te BIC 2 Faza A 4.090 m, i BIC Mirkovci duljine 2.800 m • U fazi ishođenje četiri Građevinske dozvole ukupne duljine 4,5 km.
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci i okolica
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNII PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izgradnja i opremanje biciklističkih staza ukupne duljine 15 km Planirani rokovi će biti naknadno definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 5.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture • Grad Vinkovci
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje: • Izrađen je profil projekta • Izrađen je idejni projekt • Izrađen je glavni projekt • Lokacijska dozvola je ishodovana • Građevinska dozvola je ishodovana • Ostatak dokumentacije je u izradi

Prilog 16: Projekt - Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ –Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)

1. SKUPINA PROJEKTA
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja

2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Vrlo visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Razvoj i unapređenje infrastrukture koja podržava održivi turizam • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Razvoj i unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje održivog turizma i kulture • Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprjeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Povećanje vrijednosti nekretnina
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most na Marici (Vinkovci)
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kvalitetnih i sigurnih biciklističkih staza te izgradnja biciklističko/pješačkog mosta na Marici što doprinosi izgradnji i podizanju kvalitete cjelokupne biciklističke mreže VSŽ Svrha: Cilj projekta potaknuti aktivni turizam na području VSŽ kroz izgradnju sigurnih biciklističkih staza
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izgradnja i opremanje biciklističke staze i mosta Planirani rokovi će biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja je u izradi Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture • Grad Vinkovci
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 17: Projekt - Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci)

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Vrlo visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Naveсти način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	C: • Razvoj i unapređenje infrastrukture koja podržava održivi turizam • Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Razvoj i unapređenje održivog turizma i kulture • Unaprijeđenje održivog turizma i kulture • Unapređenje sustava zaštite okoliša, održivog upravljanja prirodnim resursima i poticanje integracije zelene infrastrukture • Unaprijeđivanje kvalitete života na ruralnom području • Povećanje broja posjetitelja • Razvoj turističke infrastrukture • Povećanje vrijednosti nekretnina
4. NAZIV PROJEKTA	Izgradnja biciklističkih staza na biciklističkim rutama VSŽ – Biciklističko/pješački most Trbušanci (Vinkovci)
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Izgradnja kvalitetnih i sigurnih biciklističkih staza te biciklističko/pješačkog mosta Trbušanci što doprinosi izgradnji i podizanju kvalitete cjelokupne biciklističke mreže VSŽ Svrha: Cilj projekta potaknuti aktivni turizam na području VSŽ kroz izgradnju sigurnih biciklističkih staza
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vinkovci

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vinkovci
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Izgradnja i opremanje biciklističke staze i mosta Planirani rokovi će biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.000.000 EUR Iznos vlastitog financiranja će biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: • Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije • Ministarstvo turizma i sporta • Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture • Grad Vinkovci
12. STATUS PROJEKTA	Faza planiranja
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

D. Popis izvora

1. Bioportal, <https://www.bioportal.hr/gis/>
2. Državni zavod za statistiku. (2025). Stanovništvo.
<https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/stanovnistvo/>
3. Državni zavod za statistiku. (2025). Statistika u nizu.
<https://podaci.dzs.hr/hr/statistika-u-nizu/>
4. Državni zavod za statistiku. (2025). Turizam.
<https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/turizam/>
5. Državni zavod za statistiku. (2025). Tržište rada.
<https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/trziste-rada/>
6. Grad Vinkovci (2024). Akcijski plan energetske i klimatske održive razvika Grada Vinkovaca – SECAP.
<https://www.grad-vinkovci.hr/storage/app/media/2024/ZastitaOkolisa/Akcijski%20plan%20energetski%20i%20klimatski%20odr%C5%BEivog%20razvitka%20SECAP.pdf>
7. Grad Vinkovci (2021). Generalni urbanistički plan grada Vinkovaca. (Službeni glasnik Grada Vinkovaca broj 06/06, 05/21, 06/21)
8. Grad Vinkovci (2024). Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa grada Vinkovaca 2021.-2025.
<https://grad-vinkovci.hr/storage/app/media/2024/UOIMOVINA/godisnje-izvjesce-o-provedbi-provedbenog-programa-grada-vinkovaca-u-2021-2025-za-razdoblje-0101-3112-2023.pdf>
9. Grad Vinkovci (2021). Program zaštite zraka, ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja za razdoblje 2021. do 2024.
<https://www.grad-vinkovci.hr/storage/app/media/2024/ZastitaOkolisa/program-zastite-zraka-ublazavanja-klimatskih-promjena-prilagodbe-klimatskim-promjenama-i-zastite-ozonskog-sloja.pdf>
10. Grad Vinkovci (2020). Prostorni plan uređenja grada Vinkovaca. (Službeni glasnik Grada Vinkovaca broj 07/04, 05/16, 09/17, 11/18, 06/20, 15/20)

11. Grad Vinkovci (2021). Provedbeni program grada Vinkovaca 2021.-2025.
<https://grad-vinkovci.hr/storage/app/media/2021/Gradonacelnik/PROVEDBENI%20PROGRAM%20GRADA%20VINKOVACA.pdf>
12. Grad Vinkovci (2023). Strategija razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021.-2027.
<https://www.grad-vinkovci.hr/storage/app/media/SavjetovanjeJavnost/Savjetovanja/2023/Strategija%20razvoja%20urbanog%20podru%C4%8Dja%20za%20%20financijsko%20razdoblje/nacrt-strategije-razvoja-urbanog-podrucja-vinkovci-z-a-razdoblje-2021-2027.pdf>
13. Grad Vinkovci (2013). Urbanistički plan uređenja Sopot u Vinkovcima. (Službeni glasnik Grada Vinkovaca broj 01/13)
14. Grad Vinkovci (2013). Urbanistički plan uređenja Trbušanci u Vinkovcima. (Službeni glasnik Grada Vinkovaca broj 02/13)
15. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (2025). Zdravstvene ustanove i liječnici u Republici Hrvatskoj.
<https://hzzo.hr/nacionalna-kontaktna-tocka-ncp/zdravstvene-ustanove-i-lijecnici>
16. Informacijski sustav za prijavu i odjavu turista, eVisitor
17. Marketinški plan turizma Vukovarsko-srijemske županije 2019.-2025. (2019., TZ Vukovarsko-srijemske županije)
18. Ministarstvo turizma i sporta. (2020). Metodologija i obvezatne upute za izradu godišnjeg programa rada i izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada.
https://mints.gov.hr/UserDocsImages/AAA_2020_MINTIS/dokumenti/201112_metodologija_TZ.pdf
19. Ministarstvo turizma i sporta. (2025). Popis kategoriziranih ugostiteljskih i turističkih objekata u RH.
[https://mint.gov.hr/UserDocsImages/1A_UPISNICI/POPIS%20KATEGORIZIRANI%20UGOSTITELJSKIH%20I%20TURISTI%C4%8CKIH%20OBJEKATA%20U%20RH%20\(24.07.2025.\).xlsx](https://mint.gov.hr/UserDocsImages/1A_UPISNICI/POPIS%20KATEGORIZIRANI%20UGOSTITELJSKIH%20I%20TURISTI%C4%8CKIH%20OBJEKATA%20U%20RH%20(24.07.2025.).xlsx)
20. Ministarstvo turizma i sporta. (2024). Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom.
https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2024_dokumenti/240927_pravni_smjernice.pdf

21. Ministarstvo turizma i sporta. (2024). Smjernice za provođenje istraživanja stavova lokalnog stanovništva o turizmu i utjecaju turizma na kvalitetu života anketa lokalnog stanovništva.
https://mint.gov.hr/UserDocsImages/upravljanje_destinacijom/240930_smjernice_istr_lokal_stanov.pdf
22. Ministarstvo turizma i sporta. (2025). Smjernice za provođenje istraživanja zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji: Ankete turista i jednodnevnih posjetitelja.
https://mint.gov.hr/UserDocsImages//1A_UPISNICI//Smjernice%20za%20provo%C4%91enje%20istra%C5%BEivanja%20zadovoljstva%20cjelokupnim%20boravkom%20u%20destinaciji%20V1.1.pdf
23. Nacionalne turističke strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine i Nacionalnog plana razvoja održivog turizma 2021. – 2027. (NN 2/2023)
24. Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije 2021. - 2027. (2022., naručitelj VSŽ)
25. Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije (2022., naručitelj VSŽ, Služba za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša VSŽ)
26. Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi. Narodne novine, 136/2021.
https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2021_12_136_2248.html
27. Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom. Narodne novine, 112/2024.
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_09_112_1890.html
28. Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma. Narodne novine, 112/2024.
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_09_112_1891.html
29. Strateški marketinški plan turizma Slavonije s planom brendiranja za razdoblje 2019.-2025. (2019., TZ Vukovarsko-srijemske županije)
30. Turistička zajednica grada Vinkovaca (2017). Brendiranje grada Vinkovaca kao poželjne turističke destinacije.
https://visitvinkovci.com/wp-content/uploads/2023/01/STUDIJA_Brendiranje-grada-Vinkovaca-kao-pozeljne-turisticke-destinacije_4_12_2017.pdf
31. Turistička zajednica grada Vinkovaca (2025). Izvješća o izvršenju programa rada s financijskim izvještajem za 2020., 2021., 2022., 2023. i 2024. godinu.
<https://visitvinkovci.com/dokumenti/>

VINKOVCI PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Naručitelj:

Turistička zajednica grada Vinkovaca

Izvođači:

Tourism Lab d.o.o.

Bluerock International d.o.o.

